

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

In še enkrat tržaški namestnik.

Članek v »Information«, katerega smo doslovno prinesli v svoji zadnji številki, nam ne da miru, da se moramo še jedenkrat baviti z njegovo vsebino.

Omenjeni članek namreč pravi, da Slovenci in Hrvatje Primorja ne potočijo za grofom Goëssom niti jedne solze ter da kaže sploh, kakor bi se godile krivice primorskim Slovanom pod tradicijami, s katerimi »temeljito pomesti« da nima grof Goëss ni poguma ni volje. Posebno pa ker so te tradicije nevarne interesom države zategadel že ni grof Goëss na svojem mestu, ker ne zna pokazati vrat tem tradicijam.

Stvar torej izgleda tako, kakor da bi bili mi primorski Slovani eden poglavitnih vzrokov, da mora grof Goëss raz namestniškega stola t. j. ker se nam pod njegovim namestnikovanjem godi še vedno tako slabo kakor se nam je godilo pod njegovimi predniki. Tako govorjenje v listu, ki je na pol glasilo ministerskega predsednika, pa je neumestna ironija, in bi morali takoj vprašati: ali je morda grof Goëss kriv, da se nam tako godi kakor se nam žal godi? Komu se hoče v »Informaciji« usiliti krivo mnenje, da ni osrednji vladni zistem kriv neznosnih razmer na Primorskem, marveč tržaško namestništvo? To se pravi menda streljati preko cilja pred očmi javnosti ter obračati njeno pozornost in nevoljo drugam nego tiče. Zato bi bil dr. Koerberjev list storil bolje, da bi bil v tej aferi popolnoma izpustil primorske »Slovence in Hrvate«, ker isti nimajo proti o sebi grofa Goëssa prav ničesar. Mi povdarjamo vedno in z nami je vsakdo ki pozna naše politične odnose, da treba najprej spremeniti zistem tam gori na Dunaju, temeljito spremeniti, potem še le govoriti o tržaških namestnikih.

Česa pa ni storil namestnik grof Goëss, da bi zaslužil opravičeno očitanje »Informacije«, češ, da ne zna pometati s »tradicijo«? Ali je grof Goëss kaj opustil, ali storil več od tega, kar je moral storiti kot izvrševalni organ dunajske osrednje vlade? Ali ni bil dr. Koerber isti, ki je merodajnim osebam

odgovoril, da tržaški namestnik dela kakor mu veli ordre z Dunaja? Ali je morda grof Goëss kaj zagrešil v tem pogledu v februarjskih dogodkih? Ali ni bil zopet dr. Koerber isti, ki je v državnem zboru pred celozbornico zagovarjal postopanje namestnika kot popolnoma korektno in pravilno? Torej je namestnik grof Goëss natanko in vestno izvrševal nakažila osrednjega vladnega zistema in je v vsem, kar je storil in govoril, izvrševal le voljo osrednje dunajske vlade.

Kako ga more »Information« zdaj kriviti tega in onega?

No, po vsem besedilu omenjenega članka soditi, bi moral naslednik grofa Goëssa pa zares biti mož, ki bode »znan s tradicijo in oligarhijo temeljito pomesti«.

Tržaškega namestnika pa, kakor vse druge namestnike v Avstriji, imenuje cesar na predlog svoje vlade na Dunaju. Ali bode torej imenovan naslednikom grofa Goëssa tak mož? No, tedaj bodo gotovo najprej na Dunaju začeli »pometati« s to »tradicijo« in zares, dr. Koerber ne bi izkazal svoje osebne »naklonjenosti« do ekselence grofa Goëssa z ničemer sijajnejše, nego da omogoči naslednikom takega moža, ki bode nevstrašno dvignil ob sinji Adriji avstrijski prapor nad glavami iredentistiške hidre ter ki bode osrečil primorske Slovence z njihovimi že dolgo zahtevanimi pravicami.

Ali pa bode to storil dvorni svetnik Simonelli, kateremu že v naprej pojejo hvalospeve iredentovski listi? Ako bi se to zgodilo, videli bi pač — osmo čudo sveta.

To pa se najbrže ali bolje rečeno prav gotovo ne zgodi. In kaj sledi iz vsega? Jedino pač le to, da je dr. Koerber hotel vstreči Italijanom, t. j. oni »oligarhiji«, proti kateri hinavski obrača svojo ost njegovo glasilo »Information«. Resnica bode, da je bil grof Goëss nasproti tej oligarhiji preveč Avstrijec, ker ni hotel meseca februarja mirno gledati, da bi bila iredenta uprizarjala poljubno svoje orgije, za katere jej je bil dobrodošel začetek štrajk kurjačev na lloydovih parnikih in katere orgije je pripravljala že dolgo poprej. Ako bi bil na

mestu grofa Goëssa n. pr. kak Rinaldini, takrat člen upravnega sveta istega Lloyda, kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo — po želji izdajske iredente.

A grof Goëss je z nastopom vojaštva preprečil nakano izdajskih elementov, zaradi tega je navstal proti njemu hrup: »Križaj ga!« zaradi tega so zahtevali italijanski poslanci v državnem zboru z vso odločnostjo, da se mora grof Goëss umakniti.

In dr. Koerber jim vstreže in morda tem rajše, ker je tržaškemu namestniku osebno »naklonjen«. To bi bil torej oni »napitek«, o katerem govori »Information«. Kje pa so profi usluge? No, to ni težko uganiti. Dr. Koerber potrebuje glasov za nagodbo v zbornici in v tem mu delajo izdatne preglavice Slovani in sicer v prvi vrsti Čehi glede jezikovnega vprašanja in češko-nemške sprave. Da se eventualno izogne temu škripcu in dožene nagodbo, kaj je torej naravnega nego da se zateče k Italijanom, v katerih najde »najboljše sluge«, za »nanitek« pa jim vrže na žrtvenik — grofa Goëssa in še nadalje primorske Slovence, katerim bi namestnik v osebi Italijana Simonelli-ja gotovo ne delal koncesij.

In baš zaradi tega je neodpustljivo hinavstvo, ako »Informacija« v tej zadevi nekako izigrava primorske »Slovence in Hrvate«, češ da imajo isti o sebi en vzrok ne točiti solz za grofom Goëssom.

Torej pod grofom Goëssom se ni Slovanom nič bolje nič slabše godilo nego pod njegovimi predniki. Grof Goëss je Nemeč, mož starega ustavovernega mišljenja, pristaš torej starega nemško-liberalnega kurza. In baš zato ker je tak, so ga nam poslali na Primorsko, da vzdržuje nam Slovanom neprijazen zistem, ki izvira iz časov, ko so na čelu avstrijske vlade sedeli ministri prej imenovanega nemško-liberalnega kurza.

Kot tak je tudi vsprejel dano mu nalogo in jo je tudi vestno izpolnoval, dokler ni iredentovska hidra previsoko povzdignila glave, kar je bilo grofu Goëssu, ki je vendar le Avstrijec, preveč! Seveda, kar je bilo grofu Goëssu preveč, bilo je Italijanom pa še premalo. In zato zahtevajo od osrednje vlade, kateri naložuje dr. Koerber da ga odstrani ter

ga nadomesti z možem, ki bo mirno gledal iredentovsko hidro, naj ista počenja kar hoče.

In torej zaradi tega, ker je temu tako, naj bi se mi primorski Slovani veselili odstopa grofa Goëssa in nastopa kakega naslednika po želji Italijanov, kakoršen bi bil, kakor je že pisal nedavno »Piccolo«, dvorni svetnik Simonelli. Ne! nikakor ne!

Mi primorski Slovani se ne bomo sicer jokali za grofom Goëssom, pa tudi na njegovem odstopu se ne bomo veselili, ker vemo in smo tudi prepričani, da se z odstopom grofa Goëssa ugodi le Italijanom, a da se bode nam primorskim Slovanom pod njegovim naslednikom še mnogo hujsko godilo, česar se pa prav nič ne strašimo. Ako bode kdo pri takem postopanju trpel, bode to v prvi vrsti — država.

Dopisi.

Z dežele. — (Naši učitelji in stranka »Soče«.) — C. kr. okr. šolski svet je zadnji čas določil primeroma jako veliko prestav med učitelstvom v goriški okolici. Ne bomo preiskavali, so li bile vse te prestave potrebne ali ne. Značilno pa je in za naše narodno gibanje važno, kdo in kam je bil kdo prestavljen. Brez pomena vže to ni, da so se te prestave vršile največ v bližnji okolici mesta. Celo leto se je slišalo tiho pomenkovanje in skrivnostno namigavanje. Vešči bralci takih skrivnostnih govoric so tudi pričakovali pomenljivih prestav. Nu, dejanja zadnjih dni in posebno najnovjših prestav so nam dokaz, da naša šolska oblast je prišla v neposredno častno dotiko s »Sočo«. Ne vemo, kako bi boljše označili to dotiko ali s tem, da je šolska oblast prišla v klešče »Soči«, ali, da se je ona postavila za pokroviteljico »Soči«. Vemo, da »Soča« ima posebno vajenost in predrznost v terorizovanju — vendar bi nikdar ne bili verjeli, da bo naša šolska oblast služila oni stranki, kateri nadkrijuje list »Soča«. Prestave zadnjega časa v zvezi s prejšnjim skrivnostnim namigavanjem pa očitno kaže, da naša šolska oblast hoče podkrepiti ono stranko, podkrepiti z zanesljivimi pokornimi osebami izmed učiteljstva.

Katerega leta je Ramuta zapustil zbor bombardirjev, mi ni znano.

Po francoski invaziji je bilo prepuščenih Francozom tudi nekaj avstrijskih regimentov, mej temi tudi oni, v katerem je služil Ramuta kot častnik. Poleg mnogih drugih nadarjenih Ilircev je postal maršal Marmont tudi Alojzija Ramuta v topničarsko akademijo v Pariz. — Tu si je mladi Ramuta hitro prisvojil francoski jezik in njegove duše se je lotilo vroče nagnenje do vsega francoskega. Kaj kmalu je spojil svojo slovansko naravo in vzgojo z žarom francoskih običajev. Bil je galanten in žareč v družbi, a hladen in resen proti nasprotniku. V Francozih se je tako priljubil, da ga celo potem, ko je l. 1813 pripadla Ilirska zopet k Avstriji in so se Franciji izročeni avstr. polki zopet vrnili, niso hoteli izločiti iz francoske vojne zaveze.

V Parizu pa se je Ramuta kmalu seznanil z nekim zelo bogatim Angležem čegar jedina sicer Angležem prirojena strast je bilo postovanje.

(Dalje pride.)

LISTEK.

AQUINUS RAMUTA.

(Ob 40. obletnici njegove smrti.)

Dne 28. maja 1861 je preminulo v samostanu oo. frančiškanov v Novemestu na Dolenjskem življenje moža, ki je v širjih krogih našega naroda ostal do cela neznan, čegar življenje in usoda, a zlasti njegov velik duh zasluži, da si ga vtisnejo v spomin vsi Slovenci.

Jaz pa mu hočem še posebej postaviti spominek v teh vrsticah, k čemur me navaja osobito spoštovanje do tega izrednega rojaka-Slovenca.

Ta mož je Aquinus Ramuta, na konci svojega usodepolnega življenja mašnik doma sv. Frančiška v novomeškem samostanu.

Kaj je bil Aquinus Ramuta in katere so bile njegove usode, o tem naj v nekaterih skromnih potezah poročajo sledeče vrstice. Aquinus*) Ramuta se je porodil leta 1787. v Javorniku na Gorenjskem kot sin oskrbnika pri baronu

*) To je njegovo redovniško ime.

Zoisu. Dali so mu ime Alojzij. Pri njegovi zibeli so pač čubale čudne Rojenice, kajti le prva otroška leta je preživel pri svojih roditeljih. Potem pa, ker je že kot otrok kazal veliko nadarjenost, dal ga je oče v šole v Ljubljano. Ta doba, ko se je šolal, je bila pač najsrečnejša v njegovem pozneje tako viharnem življenju.

Ali že v mladeniču gimnazijastu se je začelo oglašati poželjenje po javnem delovanju, njegov probujajoči se nepokojni duh ga je silil v širni svet, kateri je bil v tedanjih »Napoleonovih časih« vzbujen na vseh koncih in krajih. In njegov oče se ni hotel protiviti kopnenju svojega sina da postane »kaj posebnega«.

Mladi Ramuta je po dovršenih srednješolskih študijah vstopil v cesarsko armado kot prostovoljec ter se dal uvrstiti »ex propriis« kot kadet h topničarstvu. Po z odličnim vspehom absolviranem divizijskem tečaju je bil takoj prideljen k slovečemu kuru bombardistov na Dunaju. Ta kor je l. 1786 ustanovil cesar Jožef II. in poučevali so na njem častniki istega

voja. Prvi profesor matematike in fizike v kuru bombardirjev pa je bil jeden največjih slovenskih sinov, pozneje slavni matematik, podpolkovnik Jurij baron Vega*). To šolo je obiskoval tudi junaški naš Čehovin iz Branice na Goriškem, kateri se je boril v vojni 1848/49 in v kateri vojni proti Italiji si je kot topničar-ognjār pridobil veliko srebrno in zlato kolajno I. razreda, a kot poročnik red Marije Terezije (slučaj, ki je jedini v vojni zgodovini). Čehovin je umrl na Dunaju l. 1855 kot stotnik topništva. Cesar mu je za njegova velika junaška dela dal postaviti spominek.

*) Jurij Vega, rojen 1756 v Zagorici moravske fare na Kranjskem, sin dokaj ubožnih staršev, je študiral v Ljubljani ter je bil po dovršenih modroslovnih študijah nastavljen kot pomorski inženir. Pozneje je prestopil k artileriji, je postal pisatelj, — pozneje poročnik in učitelj matematike v artilerijskem kuru. — Kot stotnik in major v kuru bombardirjev je postal profesor matematike. L. 1800 je postal podpolkovnik in je bil vsled svojih odlikovanj dvignjen v plemstvo. Dne 26. sept. 1802 ga je na Gorenje Avstrijskem o priliki nakupovanja konj za c. kr. armado ubil nek mlinar in ga potem vrgel v Donavo. Ta umor je bil razkrit še le 30-let pozneje.

Odkar se je v Gorici ustanovila „Slomškova zveza“ je bilo opazovati, da naš c. kr. okr. šolski svet z nekim posebnim zanimanjem gleda na predsednika in ude te zveze. Predsedniku imenovane zveze ni ugajalo mesto v Kojškem radi družinskih razmer. Pónovljeno je prošil svojim razmeram primernejšega mesta. Toda zaman! Ako smo prav poučeni, se je o tem govorilo ne samo v Gorici, ampak tudi v Trstu. Ne bomo rekli, da so bili vsi ti pogovori uradni, mogoče, da večinoma le privatnega značaja. Posledica takih razgovorov pa je konečno uplivala na naš c. kr. okr. šolski svet v toliko, da je sam sebe premagal ter predsedniku „Slomškove zveze“ morda bi smeli reči ponudil in dal mesto v St. Ferjanu.

Manj srečna pa sta uda te zveze učitelja Balič in Rustja. Znano je nam kakor tudi c. kr. okr. šolskemu svetu, da je g. Balič ne le izvrsten učitelj temveč tudi jako strog glede rednega obiskovanja šole. Sam je o tem govoril javno na shodu „Slomškove zveze“ v Gorici. Pritoževal se je, da c. kr. okr. šolska oblast ga v tem prizadevanju ni tako podpirala kakor je bilo pričakovati, marveč pustila ga je, bi rekli, na cedilu. S tem pa ga je tako utrudila in uplivala na njegovo občutljivost v tem oziru, da ni več našel miru na onem posebno težkem mestu slovenske šole v Ločniku, da si je želel drugega mesta.

Šolska oblast je dosegla svoj namen. Rada mu je ustregla, da si je le pridobila ono mesto v bližnji goriški okolici za drugo osebo, ki bo bolj poslušna „napredni“ stranki. Res znan pristaš stranke „Soče“ gosp. Kutin je dobil to mesto. Ne izdamo nikake tajnosti, ako povemo javno tajnost, da to mesto bi bil rad prevzel drugi učitelj, kateri je po službenih letih in po svoji kvalifikaciji in glede na družinske razmere vrednejši tega mesta. Toda tisti ne priseza na evangelij „Soče“, zato mu tudi ni bilo dano priseči za službo v Ločniku. Torej „Slomškar“ proč iz Ločnika, „Slomškar“ ne v Ločnik, pristaš „Soče“ mora se poriniti na to mesto v bližnjo okolico Gorice.

Delovanje „Soče“ in njene stranke je uplivalo na naše učiteljsko zapazivši nek dotik naše šolske oblasti stranko „Soče“. Značaj marsikaterega gosp. učitelja se je razrušil pod tem mogočnim uplivom. Kako tudi ne! Lepo mesto blizu Gorice, boljše kos kruha je premotil tega in onega, da je pokril svoje boljše prepričanje ter se izdal za pristaša protežirane stranke. Ta dotik je celó tako uplival, da je nemajhno število javno in tajno začelo podpirati „Sočo“. Nasledki tega delovanja so bile mnoge preiskave.

Upliv „napredne“ stranke pa se sveti tudi izza preiskav. Vsaj eden gosp. učitelj v dotični preiskavi je sam izjavil, da upliv njegovih višjih ga je premotil, da je delal in pisal za „Sočo“ in njeno stranko na način, ki presega meje dostojnosti in morda tudi meje zakona. Javna tajnost pa je, da grdega nastopanja in razdražb med učiteljstvom in duhovščino

Maksim Grjemač.

Malorusko spisal Marko Vovčok, poslovenil Cvetko. (Konec.)

Obesi venec poleg vode in hodi po vrtu, vodeča sestrica za roko; a vedno šepeta nekaj sama s seboj.

Pokliče jo oče k obedu. Prišla je ter sela kraj mize; s svojo belo roko je nalivala očetu medovine ter se razgovarjala. Ali ker stari ni pričel, ni ničesar rekla v sebi.

Na večer pride k očetu, mu poljubi roko. Stari jo prime za glavo:

„Katra, hčerka moja nesrečna! Naj se te usmili Mati božja!“

In objame malo sestrico ter jo privije k srcu.

Šla je zopet na vrt. Kako se je krasno oblekla! Srajčica tanka in lepo otkana, pas s srebrom pretkan, čížemce visoke; drobne, drobnelase je spletla, a na roki se ji blesti zlati prsten.

so v preveliki meri provzročili omenjeni gosposde učitelji pod navedenim uplivom. Ta upliv vidimo tudi v izidu preiskav. Mi nočemo posezati v te osebne zadeve. Mislimo pa in pričakujemo od deželnega zbora, da posije z bakljo svetlobe v to temo. Ako se na krajši način ne preprečijo nadaljni nastopi obrekovanja domoljubnih mož, bodo morali naši poslanci spraviti na dan zapisnike omenjenih obravnjav in jih pojasniti z dejanskimi dogodkami, ki so se v tem oziru godile v Lokavcu, v Žabljah, na Vogerskem in drugod.

Terorizma nam je zadosti. Tudi učitelj naj uživa svobodo svojega privatnega mnenja. Mi bomo znali poiskati sredstva in poti, da naše učiteljstvo osvobodimo „Sočine“ more. Že zdaj apeliramo na zastopnike učiteljstva kakor tudi na našega zastopnika deželnega zbora v dež. šolskem svetu.

Gospodje, ganite se! Oprostite učiteljstvo železnih verig, v katere jih uklepa predrzna „Soča“. Naj začne dihati prosti zrak, da zopet nastane mir in vzajemnost med učiteljstvom in narodom!

Sv. Luelja. (Odgovor na dopis v „Primorcu“ št. 34., „Iz Loga pri Sv. Luciji“). — No, tega pa nismo mislili, da zna g. Fratnik tako dopisovati in dokazovati. To je zares mojstrsko in g. Fratniku moramo častitati, četudi nas malce motijo oni izrazi, kakor „nervoznost, dopisun, vohunariti“ itd., kateri bi znali biti g. F. neznani in kateri so, — kaj ne, ironija — izbruh jeze in srda le nekega Mostarskega duha, ne sicer onega črnega nervozneža... Oprostite g. Fratnik, ako se motimo! Na nekaj pa. Vas moramo opozoriti, česar ne moremo umeti v Vašem dopisu! Po kakem dokazovanju pa pridete Vi do zaključka, da pravite: „Toliko v obrambo, ter da čitatelji spoznajo, kaki dopisniki lažniki po poklicu so okoli „Gorice“!

Koliko pa ste dokazali Vašim čitateljem — čestitamo, pisatelj — da je ta, nervozni, črni duh Mostarski, lažnik in obrekovalec? Kaj ne, to je Vaš dokaz, da psujete in zmerjate! Da, da oni duh Mostarski, ta Vam je trn v peti, in zato ste g. dopisnik, ne Vi g. Fratnik, takoj porabili priliko, da daste odduška svoji nekoliko(!) opravičeni jezi! Da, oni duh Vam je trn v peti, oni nervozni duh, ki zasleduje fante pri Vasovanju, morda pa je tudi Vas kedaj g. Pseudo-Fratnik, ker veste to, tako natančno; oni duh vam je trn, oni vohun, ki vohunari po noči, ne kjer luč gori, pač pa kjer gospodarji rjovejo in tulijo kakor zveri!

Toda pustimo to! Vi pa g. Fratnik, povejte vendar s kako pravico smete Vi imenovati osebo, katero le sumničite in to popolnoma po nedolžnem, lažnik in obrekovalec? Da oseba ni to, za kar je zaznamovana v onem dopisu, to veste Vi najbolje, a to ve tudi oni, ki Vam je — bodimo odkriti — spisal oni dopis! Res, skazal ste se g. F. četudi ni od dopisa nič več nič manj Vašega,

Pride k vodi in vzame svoj venec, katerega je bila zvila zjutraj; vzame ga, pa reče:

„Ne zveni, moj makovi venec“.

In dene ta svoj venec sebi na glavo. A na obali sami je spustila vrba svoje veje v vodo. Ona je sela kraj vrbovega debela skrivencastega in naslonila roko ob belo roko; zamislila se je globoko. In tu, pod staro vrbo, jo je obsijal mesec, krasno in tužno, pod makovim vencem.

A ko se je zaiskril mesec v vodi:

„Že je vzšel jasni mesec“, reče, (a tako je bilo, ko sva se še ljubila s Semjonom; mesec vzide, a on vesla po njo)... V.

Zjutraj nastane vik in vrišč po dvorišču. Tetjanka plaka, a stari Grjemač hodi brez pokrivala in povprašuje:

„Kje je moja Katarinka? Kje je moja ljubljena hčerka?“

Šli so k vodi: našli so jo mrtvo

kakor podpisano ime!... Sram Vas je lahko pod tak dopis postaviti svoje ime! Sram pa Vas je lahko, da ste v dopisu z imenom nekaj potrdili, kar je naravnost nasprotno onemu, kar ste 22. t. m. izjavili v svoji krčmi, da so g. župnik prav dobri, da se nič ne vtikajo v take stvari!

Da bi znali kak dopis spisati, to bi bil verjel, da pa znate in morete sebe in svoje prepričanje tako zatajiti, tega bi ne bil verjel! Drugokrat pustite osebe pri miru, ki Vam nočejo nič, in če so nervozne, zahvalite Boga da niste Vi! Vaš popis in Vaši dokazi vsaj, imajo ne malo znamenj nervozne jeze in srda na sebi!...

Nabrežina, 27. avg. — S 1. sept. začne poduk na tukajšnji obrtno-nadaljevalni šoli za klesarje (kamnarje). — Kamnovska obrt redi prav dobro mnogo tujcev, zakaj bi se je torej tudi Slovenci ne poprijeli? Učenci, ki so dovršili z dobrim vspehom 6. šolsko leto ljudske šole, t. j. vsakdanjo šolo, lahko vstopijo h kateremu klesarskemu mojstru kot vajenci (garzoni) v uk. Kot vajenci obiskujejo potem tukajšnjo strokovno šolo za klesarje.

Pridni in ubožni učenci dobivajo konecletne podpore.

Klesarski pomočniki (delavci) se lahko udeležijo prostega tečaja za strokovno klesarsko risanje, ki prične tudi s 1. septembrom po 2 uri na teden. Delavci naj te prilike v lastno izobražbo nikakor ne zamude.

Politični pregled.

Revizija vojnega zakona se napoveduje za prihodnje leto. Tedaj bo zahtevala vojna uprava tudi večje število novincev.

Sestanek ruskega carja z avstrijskim cesarjem. Iz Rima se poroča, da se ruski car na povratku iz Rima sesnide tudi z našim cesarjem.

Knežja poroka.

Včeraj se je poročila velika knežinja Helena z grškim princem Nikolajem. Ta poroka se je vršila z velikimi slavnostmi. Udeležili so se je vsi člani carske rodovine ter mnogo družin ruskih ter inozemskih dostojanstvenikov. Banketa ki se je priredil na čast poročencema se je udeležilo nad 500 oseb.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada javljajo na podlagi informacij iz turškega oficijelnega vira, da se je na balkanskem območju pri Vodeni pojavila četa ustašev sestojeca iz 28 mož. Ista da je odeta v vojaške uniforme ter oborožena z Grasovimi in Maserjevimi puškami.

Poveljnik te čete je skušal v sporazumljenju z drugimi voditelji tega gibanja pregovoriti krščansko prebivalstvo v nepremišljene korake. Oficijelni turški krogi povdarjajo, da se provzročitelji tega gibanja često oblačijo v obleke turških kmetov, da tako prebivalce krščanskih vasi tem laglje ščuvajo proti turškim sodržavljanom.

Potovanje italijanskega kralja na Nemško.

Kralj Viktor Emanuel je dospel v sredo ob 3¼ uri popoldne v Magdeburg, kjer so ga pričakovali oni nemški častniki, ki so pridodeljeni njegovemu spremstvu tekom bivanja v Berlinu. Kralj je

pod skrivljeno vrbo z makovim vencem na glavi. Zaprl se je stari Grjemač in pet let ga ni bilo na svetlo. Pobelil se je kakor golob beli.

Dal mu je Gospod, da je dočakal možitev druge hčerke. Velika stasita, črnooka! Snubili so jo krasni ljudje: mlad uraz, jako lepega obličja. Napravili so bučno ženitnino: od hiše pa do cerkve so razgrnili rdeči škrlat, na srebrnih krožnikih so stregli gostom. In prišlo je ljudi silna množica, hiša i dvorišče i cesta jih je bila natlačeno polna. Celi teden so se veselili.

Po svatbi je stari blagoslovil novoporočenca in ju spemil v selo... Tužno je staremu Maksimu samemu doma; pogleda na Dnjeper in spomni se starejše hčerke, in solze mu porose sivo brado...

„Katarinka, Katarinka! Dobro moje dete! Jaz sem pogubil tvoje mlado življenje!...“

na to se svojim in nemškim spremstvom nadaljeval vožnjo do Wildparka, kamor je dospel ob 5¼ uri popoldne. Na lepo odlični postaji pričakoval je kralja cesar Viljem s cesarskimi princii, kancelarjem, grofom Bülowom, maršalom Walderseeom, nemškim poslanikom na italijanskem dvoru, Wededom, in drugim spremstvom. Po presrčnem pozdravu podala sta se vladarja v kočiji v „Neues Palais“; kočiji v kateri sta sedela vladarja, sledile so druge kočije s spremstvi obeh vladarjev. V „Neues Palais“ je pričakovala vladarja nemška cesarica v družbi s princesami cesarske hiše in drugih nemških vladarskih hiš Ob 8. uri zvečer je bil v tej palači domač obed, katerega so se udeležili samo člani vladarskih hiš. Kralj italijanski je sedel med nemškim cesarjem in nemško cesarico.

Razmere v Franciji.

Položaj v Franciji se poojstruje od dne do dne. Mislilo se je, da se odpor proti zapiranju redovniških šol skoro poleže, a da za tem nastopi mir. Toda poročila, ki dohajajo iz Francozke, govoré o veliki organizaciji naroda proti državnim oblastim, katera obstoji za v prvo v tem, da ljudstvo odreka plačevanje davkov. „Libre Parole“ prinaša poziv, da se ustanovi liga za odrekavanje davkov; poziv sta podpisala Francos Coppé in Edvard Drumont, urednik antisemitskega lista „Libre Parole“. Poziv se glasi: „Odrekanje davkov ni strankarski maneuver, niti revolucionarno sredstvo, a tudi ni malenkostno draženje, kakor to imenuje ministerstvo. Za nas je odrekanje davka dobro premišljeno in možato pozivanje na društveni zakon, po katerem je vsem članom s tem, da so plačali davek, zajamčeno upoštevanje njih lastništva, njih svobode in njih pravice. Vredni bi ne bili, da se nas pogleda, ako bi nadalje plačevali davke vladi, ki z nam postopa, kakor bi ne postopali niti tuji zmagovalci s tujimi jim premaganimi“ itd. Temu razglasu je priložen formular, da ga podpisajo in izpolnijo oni, ki odreko davek, a „Libre Parole“ objavi imena njih.

Ako se temu pozivu odzove velik del prebivalstva, se ne ve kaj mora slediti, ako vlada začne z vojaško silo izterjevati davek. Morda pa se vendar stvari zasukajo na bolje, prej ko pride do skrajnega.

Perzijski šah in Angleži.

Angleži odlikujejo perzijskega šaha, ki se nahaja sedaj v Londonu s posebnimi častmi. Dobili bi radi od njega marsikatero koncesijo in to na kvar Rusije, ki si je pridopila na severu Perzije že dokaj upliva. Zato pa pišejo zdaj, ko se nahaja perzijski šah v Londonu angleški listi oistre članke proti Rusiji, ter svaré šaha češ, da je Perziji nevarna, ter da namerava prej ali slej spraviti pod svojo oblast. Anglija izgublja namreč na jugu perzije vedno bolj svoj upliv in to posebno zaradi tega, ker je začela celo Nemčija z njo tekmovali. Ker pa upliv Rusije na jugu Perzije vedno bolj raste in postajajo razmere med Rusijo in Perzijo vedno bolj tesnejše jezi to hudo Angleže in bi radi našuntali šaha proti Rusiji.

Reitz o južno-afriških razmerah.

Državni tajnik bivše južno afriške republike biva sedaj v Parizu in je tem povodom nekemu sotrudniku pariškega „Tempa“ podal naslednjo sliko o burških razmerah po sklenjenem miru. Število porušenihiš in farm ceni Reitz na 50.000, vso po vojski povzročeno škodo pa cenijo na pol milijarde. Z onimi tremi milijoni funtov, ki so jih obljubili Angleži kot prostovoljno darilo, se bo pokrilo komaj 15 odstotkov prave škode, ker jih bodo porabili večinoma angleški podjetniki. Mir se je sklenil večinoma le radi žensk in otrok, ki so umirali lakote. Posebno hudo se je godilo oim v angleških koncentracijskih taborih. Če bi se bili Angleži bolj ozirali na ženstvo, bi bile burske čete še dolgo vztrajale na bojišču. — O tem bo Reitz prirejal predavanja najprej po Ameriki, potem pa, če ga povabijo, pojde tudi na Angleško. V Franciji ne bo nastopal, ker ni več jezika. Pri teh predavanjih bo skušal nabrati podpor za svoje rojake.

Bodočnost burškega naroda.

Vsi vplivnejši zastopniki bivših burških republik v Južni Afriki bivajo sedaj v bližini bivšega transvalkega predsednika Krügerja. Imeli so ob njegovi navzočnosti več posvetovanj, pri katerih je pa prišlo do odkritega nesoglasja mej voditelji in Krügerjem. — Poslednji se namreč nikakor noče še sprijazniti z sedanjo usodo in ne mara ničesar slišati o vrhovni nadoblasti angleškega kralja. Zmerni burški voditelji so seveda drugih misli in so se kot podaniki že poklonili svojemu novemu kralju. Konferirali so o tej priliki tudi s kolonialnim ministrom

Chamberlainom ter mu povedali, da mu v kratkem predložijo načrt o organizaciji nekega burskega ozemlja. S sestavo tega načrta se pečajo sedaj na Nizozemskem. Načrt se ne peča samo z vrnitvijo Buron na njih farme, marveč tudi z organizacijo novih kolonij po okrajih ter s sestavo bodoče vlade.

Angleškemu časopisu ta korak burskih voditeljev ni nič kaj po volji. — Vladno časopisje jih sviri pred protiangliški demonstracijami, ter jih opominja, naj ne pozabijo, da Anglija lahko stori za nje več nego vsi drugi narodi. (Res angleško!) Angleško prebivalstvo bode zložilo za burski podporni zaklad več, nego vsi njih oboževalci na kontinentu. — Temu nasproti piše „Westminster Gazette“, da bo vsa bodoča burska taktika zavisna le od tega, kako bo z njimi postopala Anglija. Buri niso sentimentalni marveč praktični možje, ki so voljni prilagoditi se novemu redu, če bo Anglija zvesta svojim obljubam. Potem pa pravi ta list doslovno: „Buri uvidevajo v pretorijskem miru slovesno nagodbo mej seboj in nami, in če mi odlašamo z izpolnitvijo danih obljub, če jih pričnemo iznova stiskati in jim odrekamo obljubljeni delež pri vladi, postali bodo zopet naši najhujši nasprotniki“. Kako prav ima ta list.

Domače in razne novice.

Odstop namest. grofa Goëssa. — Dunajska „Information“ poroča, da odstopi tržaški namestnik grof Goëss najbrže že v teku meseca septembra, gotovo pa, da se to zgodi v začetku meseca oktobra t. l. Ta list ve tudi povedati, da grof Goëss ne bode umirovljen, nego da ostane v disponibiliteti, dokler se ne najde kako zanj primerno mesto.

Prihod novega škofa v Trst. — V četrtek popoldne ob 5 uri in 35 minut pripeljal se je v Trst novi tržaški škof dr. Nagl. Do Ljubljane so mu sli nasproti kanoniki Flego, Sincich in Fabris, ter kooperator Bottegare. V Divaču mu je prišel nasproti sežanski župnik. Na kolodvoru v Sežani pozdravilo je škofa več duhovnikov in tudi okr. glavar Rebek. Na postaji sv. Križa zbralo se je več sv. križkih duhovljanov, ki so pozdravljali novega škofa. Odzdravljali jim je mesto škofa, ki ne zna nič slovenskega, kanonik Flego, s katerim se je novi škof mej vožnjo, kakor poroča „Piccolo“, največ razgovarjal. Tudi na nabrežinskem kolodvoru je bilo zbrano nekaj duhovnikov, ki so tam novega škofa pozdravili.

Na kolodvoru v Trstu pa sta vsprejela škofa namestnik grof Goëss in tržaški župan Sandrinelli. V rezervirani čakalnici pa je pričakoval škofa prošt Petronio s par kanoniki, policijski ravnatelj Busich in cerkveni ključarji. Na kolodvoru in pred kolodvorom zbranega je bilo mnogo ljudstva. Škof odpeljal se je s kolodvora v škofijsko palačo. V istem vozu se je peljal tudi namestnik. Dospelši v škofijsko palačo se je škof še nekaj časa pogovarjal z namestnikom in županom, z namestnikom seveda vedno v nemškem jeziku z županom pa v italijanskem. V posebni dvorani pa je bilo zbranih nad sto duhovnikov iz Trsta in tržaške okolice. Ko pride škof v to dvorano nagovori ga prošt Petronio v italijanskem jeziku na kar je škof odgovoril tudi v italijanskem jeziku. Ko je predstavil prošt novemu škofu navzoče duhovnike prečital je tri bule sv. očeta, jedno namreč do vikarja drugo do duhovnikov in tretjo do vernikov tržaške škofije, s katerimi se nanašanja, da je dr. Nagl imenovan tržaškim škofom, ter se pozivlja vsek spoštovanju in pokorščini. Čudno je, da ni nagovoril prošt Petronio v imenu zbrane duhovščine, ki ni bila vsa italijanske nardnosti, novega škofa v latinskem kot cerkveno uradnem jeziku, ter da ni tudi škof v tem jeziku odgovoril. Ali se je moralo v resnici goditi vse to v italijanskem jeziku?!

Kanonična vizitacija — V sporočilu, katero smo objavili gledč kanonične vizitacije, ki se bode vršila te dni v komenskem dekanatu, pozabili smo omeniti da obišče naš nadškof 13. septembra popoldne tudi podružno cerkev v Hraševici ter staro kapelo pri sv. Gregorju v štanjelskem vikariatu.

Birma v Gorici bode na rožinvenško nedeljo t. j. prvo nedeljo v oktobru.

Premembe v štajerski kapucinski provinci. — Gorica: P. Hugolin Rak odide v Škofjo Loko; P. Ambrož Majcen gre v Schwanber; semkaj prideta P. Konstantin Skodnik iz Celovca in P. Ciril Goričan iz Irđninga. — Sv. Križ: P. Karol Kemperle gre za gvardijana v Knittelfeld; semkaj pride za gvardijana P. Evgen Merše iz Wolfsberga; — Škofja Loka: P. Donat Zupančič je gvardijan, P. Hilarij Perpar vikarij, P. Celestin gre

v Irđning; — Krško: P. Hieronim Streminger gre v Celje; semkaj pride P. Alfonz Vakselj iz Knittelfelda, — Celje: P. Herman Langeršek je gvardijan, P. Metod Mišič vikarij, P. Egidij Golob gre v Wolfsber. — Schwanber: P. Albert Müsselberger postane gvardijan; P. Janez Azbe gre za gvardijana v Lipnico; semkaj pride P. Angelik Esenko iz Celovca. — Celovec: P. Lambert Lannzer iz Wolfsberga pride kot gvardijan; — Iz Lipnice gre P. Henrik Putrih v Hartberg, od tod P. Mavricij Kukovič v Wolfsber.

Odlikovanje. — Nj. Vel. cesar je podelil vodju pisarne tukajšnje okrožne sodnje gosp. Francetu Potočniku povodom njegovega umirovljenja zlati križec za zasluge s krono.

Poroka. — Poročil se je dne 25. t. m. gospod Leopold Jonko, trgovec in veleposestnik v Bovecu, z gospodično Marijo Zuberjevo.

„Šolski Dom“ v Gorici sprejme za šolsko leto 1902/03 — ako se oglasi dovolj učencev dotične vrste — ljudskega učitelja penzionista v službo z nagrado po dogovoru.

Otroški vrti v Gorici pod Kostanjevico, v ulici sv. Klare in v Cipresni ulici začnejo novo šolsko leto v ponedeljek 1. septembra. Tako tudi v Pevmi in Podgori. Slovenski roditelji naj uporabijo to priliko in naj vpišejo svoje otroke za časa.

Učni zavodi „Šolskega Doma“ v Gorici pričnejo novo šolsko leto v ponedeljek 16. septembra. Vpisovalo se bo pa že 13. in 14. septembra od 9 do 12. ure predpoludne in od 3. do 5. ure popoldne. — Za dečke se odpre tudi četrti razred. — Pripravljani tečaj za srednje šole se le tedaj ohrani, če se oglasi primerno število učencev, ki bi plačevali šolnino, in če se do tedaj dobi sposobna učiteljska moč. V deško obrtno nadaljevalno šolo se bode vpisovalo v nedeljo 15. septembra od 9. do 12. ure predp.

„Narodna tiskarna“ v Gorici sprejme takoj spretnega korektorja; plača po dogovoru.

Naznanja se sl. občinstvu, da je g. Anton Pucelj, brivec, preselil svojo brivsko podružnico iz ul. Duomo v ulico (via) Tre Rê št. 16, v hišo g. Pavletiča. Priporoča se rojakom z mesta in dežele.

„Sočinemu“ buteljnu. — Ker je „Sočin“ nevednež hotel vedeti, kdo je tisti hrabri kanonik, ki je govoril za uvedenje ruskega jezika „na kranjskih srednjih šolah kakor to trdi Otokar Schubert v svoji omenjeni vse-nemški brošuri, smo ga poučili — kar pa bi kot narodno-napredni časnikar moral sam tudi vedeti, — da je bil to preč. g. kanonik Kalan, ki je v kranjskem deželnem zboru govoril za uvedenje ruskega jezika na ljubljanski realki. — Ali namesto da bi nam bil za ta ponk hvaležen, pa „Sočin“ butelj hoče nekako norce briti kakor kak poulični paglavec ter pravi v listu svojega odsočnega šefa, da smo mu sli na led, češ da ni kanonik Kalan „navduševal za uvedenje ruskega jezika na kranjskih srednjih šolah“, kakor to trdi in to naj si „Sočin“ butelj vendar vtepe v glavo — Otokar Schubert, marveč da je govoril le za uvedenje ruskega jezika na ljubljanski realki. „Sočinemu“ buteljnu ljubljanska realka ni kranjska srednja šola in v deželnem zboru predlagati naj bi se na tej šoli uvedla ruščina, tu ni prav za prav vse vkup nič, to pa zato, ker je bil jeden kanonik, ki je stavil tak predlog. Ako bi ga bil stavil kak naprednjak, o to bi bil Slovan prve vrste.

In taki buteljni še pišejo v javen slovenski list, in take ljudi Gabršček še plačuje! Se vidi, da mu le še vedno preostaja denarja. Kar pa je še posebno obzvalovanja vredno, je to, da ta „Sočin“ butelj izrablja jedno tiskovno napako kakoršne so mogoče v vsakem listu za svoje neumne dovtype in pa da se zale-tava v posamezne osebe našega uredništva, ki mu ne storijo drugega žalega kakor k večjemu morda to, da ne dajejo — za kvartinčke „Sočin“ butelj naj bode nekemu iz našega uredništva raje hvaležen da mu je prizanesel s poroto, že ve zakaj, mesto pa da pojavlja zdaj še vrhu tega svojo „napredno“ omiko. Pač žalostno!

In s takimi elementi moramo imeti opraviti na Goriškem!

Aretirali so v četrtek nekega Ubalda Gatti. Ta človek pripeljal se je v sredo večer na nekem vozičku k „Trem kronam“. Tam si naroči večerjo ter se napije tako močno piva, da so ga morali natakarij prenesti spečega iz gostilniške sobe v drugo. Ne da bi ga kdo po čem vprašal pokliče Gatti druge dan k sebi nekega redarja ter mu začne pripovedovati, da je voziček in konj, ki se nahaja v hlevu

pri „Trem kronah“, njegova last ter da ima pri sebi polno denarja. Redar, ki ni, mogel umeti zakaj da mu Gatti vse to pripoveduje šel je na policijo in je tam povedal, kaj da mu je pravil Gatti. Na policiji pa se jim je vendar čudno zdelo to Gatti-jevo vedenje. Poslali so zaradi tega po Gatti-ja. Redar, ki je šel po Gatti-ja, pa je izvedel med potom, da je hotel Gatti zastaviti voziček in konja za 120 kron. Ko je prišel Gatti na policijo začel je na razna vprašanja tako čudno odgovarjati, da se je ista kmalu prepričala, da nima posla s pravim človekom. Nazadnje pa se je celo udal ter povedal, da voziček in konj nista njegova last, nego da si ju je isposodil. Nato je ukazala policija odvesti ga v zapor ter je obvestila videmsko policijo o tem dogodku. Gatti je namreč izpovedal, da je doma iz Vidma.

Tatvine. — Prekupčevalcu s sad-jem Kumarju iz Vrtojbe je bilo te dni ukradenih devet praznih košov, katere je hranil na dvorišču „pri „Luni“. Ukra-del mu jih je neki France Gulin s Št. Andreža ter jih prodal nekemu Ziglerju. Črevljarju Maurenčiču v ulici Cipressi odnesel je njegov delavec 42-letni Goriup iz Postojne par črevljev vrednih 10 kron.

Neprijeten sopotnik. — Dne 19. t. m. peljal se je delavec Andrej Fratnik iz Bilj domov. Z njim na vozu je sedel tudi neki Vincenc N. iz Šempasa. Ko pride Fratnik domov se prepriča, da mu je bil olašan žep za 26 kron. Koj začne torej misliti na svojega sopotnika N. Ko ga čez nekoliko dni sreča v Gorici ga ustavi ter mu pove, kaj da misli o njem. N. uda se kmalu ter odšteje Fratniku koj 12 kron. Ostali znesek pa obljubi, da hoče plačati v najkrajšem času. Ker pa tega ni storil ovadil ga je Fratnik pri policiji.

Mrtvi konji. — Te dni pripeljali so po železnici na tukajšni kolodvor več vozov konj, ki so bili namenjeni v Italijo. Ko so odprli neki voz našli so v njem tri mrtve konje. Najbrže so se ti konji zadušili, kajti v vozu bilo je natlačenih 40 konj, dočim je v njem prostora prav za prav le za 20 konj.

Okrajno glavarstvo goriško ima kaj čuden pojem o enakopravnosti. Slovensko okrožnico na županstva dostavlja tudi župnim uradom, pa z nemško rubriko. Ako se koga prosi uljudno sodelovanja, naj se ga vsaj prosi v njegovem materinem jeziku. Saj menda pač še ni nemški most zabil mostnice v Gorici! Povemo odkrito, da so župni uradi že siti vednega nemškega dopisovanja.

Ogenj v Pevmi. — 28. t. m. okoli 2. ure po polnoči je nastal ogenj pri Jur-jevcu v Pevmi. Zgorel je hlev in vse seno.

Črna vojska. — „Wiener Zeitung“ objavlja naredbo ministerstva za deželno obrambo od 16. t. m., ki odreja, da imajo v slučaju sklicanja črne vojske pod orožje, črnovojniki brez ozira na to, kje bivajo, in ne da bi se zglasili pri županu, odti naravnost na oboroževalno postajo oziroma na črnovojniško okrajno poveljstvo. —

Izlet v Monastero. — Tržaška kmetijska družba priredi tudi letos izlet na uzerno posestvo g. barona Ritter-Zahony-ja v Monastero poleg Oglega. Ustmene ali pismene prijave sprejema v teku 8. dni kmetijska družba (Via gepa 14). Ako ne bo drugih zaprek, določil se je dan izleta na soboto dne 6. sept.

Vojaške vaje v Istri katerih se udeleži Nj. Vel. cesar vršile se bodo po sledečem programu: Dne 1. septembra, v ponedeljek, pričetek operacij vojne mornarice; torek dne 2. septembra, nadaljevanje teh operacij proti Malemu Lošinju; sredo 3. septembra, velike izkrevalne vaje južno od Pulja, katerih se udeleže 22. pešpolk iz Zadra 97. iz Trsta in 87. pešpolk iz Pulja, 4. trdnjavski topničarski polk in 5. domobranski polk. Dne 3. sept. popoldne se cesar povrne v Pulj, kjer bo velika razsvetljava v pristanišču in v mestu. Mestni municipij puljski razsvetli tudi zgodovinsko rimljansko areno.

Veliko poneverjenje v Dubrovniku. — Avtonomaši (kar pa je le olepševalno ime za italijanaše) imajo v Dubrovniku v svojih rokah „Monte di pietè e riunita cassa di risparmio“ — zastavljalnico, združeno s hranilnico. Ko je nedavno temu novo imenovani upravitelj-blagajnik Luka Flori prevzemal blagajno in premoženje, izkazal se je velik primanjkljaj. Po bilanci, katero so upravitelji dan popred izgotovili na podlagi registrov, je imovina zavoda znašala 207.676 K 70 h. Ko pa so pregledali vso imovino, našli so le 161.601 K in 57 h. Manjkalo je torej 46.075 K 63 h. Sedaj ima seveda drž. pravdnistvo glavno besedo.

Vinska klauzula. — Listi poročajo, da sta se Avstrija in Italija dogo-

vorili, da bode smelo priti v Avstrijo le 600.000 hektolitrov belega italijanskega vina po znižani carinski tarifi kakoršno določa do sedaj obstoječa vinska klauzula.

Žrtva vojaških vaj. — V beljaški bolnici je umrl na vročinski belezni, katero je dobil pri vojaških vajah, lovec Mihael Dovgan iz Trnovega na Notranjskem.

Požar v Martinjaku pri Cerknici. — Velika nesreča je zadela vas Martinjak. Pogorelo je 25 hiš, 73 gospodarskih poslopij, 57 prešičev in 6 goved. Škoda je, ne vstevši kmetijskega orodja, hišne oprave in obleke cenjena na 125.262 kron. Boda je velika. Vsestranska pomoč nujno potrebna.

Premogovo žilo so baje zasledili blizu Vrhnike ter se bode pričelo v kratkem strokovno raziskavanje.

Nemškutarsko gospodarstvo. — Na premoženje gospodarske posojilnice v Št. Lenartu v slovenskih Goricah je proglašen konkurz.

Nesreča na Velikem Zvonarju. — Na Velikem Zvonarju so se te dni ponesrečili trije turisti.

Admiral Spaun. — Dunajski listi poročajo, da misli admiral Spaun iti v pokoj. Pravijo namreč, da je hotel admiral Spaun iti v pokoj že koj po dovršenih letošnjih delegacijah, ali da je ostal na svojem mestu le zaradi tega, ker ga je cesar prosil, da naj vstraja vsaj še nekoliko časa.

Pomiloščenje. — „Arbeiter-Zeitung“ javlja, da je poročnik Matačić pomiloščen. Matačić je bil namreč obsojen na šest let težke ječe, češ, da je kot ljubimec princezinje Lujize Koburške falsificiral njene podpise na raznih medicah.

Zdravje Wirchova. — Telesne moči so tega učenjaka v zadnjem času tako opustile, da se je dan na dan bati, da izdahne svojo dušo.

Političen umor. — V Beslanu na Ruskem je umoril nekdo zavratno policijskega ravnatelja. Vstrelil je namreč nanj z revolverjem v hipu, ko mu je hotel vročiti neko prošnjo.

Družba sv. Mohorja.

Z velikim veseljem naznanjamo dragim Slovincem, da je število udov družbe sv. Mohorja letos znatno napredovalo. 80.046 Slovencev-Mohorjanov se je letos zbralo pod zastavo sv. Mohorja in Fortunata, toliko se jih je združilo pod košatim drevsom, katero sta v dobro slovensko zemljo zasadila nepozabna nam škof A. M. Slomšek in monsignor A. Einspieler, katero je s svojim blagoslovom očitno zalival ljubi Bog, katero je skrbno gojila slovenskih rodoljubov požrtvovalnost in gorka ljubezen.

Hvala neizmerna zato darovalcu vsega dobrega, ljubemu Bogu, ki je blagoslovil naš trud; hvala tisočera vsem neumornim poverjenikom, ki zbirajo raztrešena krdela Mohorjanov, hvala vsakemu posamezniku, ki je s svojim pristopom k družbi množil naše število!

Družba šteje letos 3936 udov več kakor lani in 1450 udov več kakor predlanskem. Po posameznih škofijah je število sledeče:

1. Goriška nadškofija	8697 (+ 98)	udov
2. Krška škofija	6565 (+ 357)	„
3. Lavantinska škofija	25408 (+ 1637)	„
4. Ljubljanski škofija	31313 (+ 1726)	„
5. Tržaško-koper. škofija	4268 (+ 227)	„
6. Sekovska škofija	556 (+ 42)	„
7. Somboteljska škofija	346 (+ 5)	„
8. Zagrebška škofija	446 (+ 33)	„
9. Senjska škofija	193 (+ 13)	„
10. Poreška škofija	132 (+ 4)	„
11. Djaškova škofija	66 (+ 1)	„
12. Bosna	229 (+ 3)	„
13. Videmska nadškofija	183 (+ 21)	„
14. Razni kraji	420 (+ 12)	„
15. Amerikanci	982 (+ 74)	„
16. Afrika in Azija	242 (+ 33)	„
Skupaj	80046 (+ 3936)	udov.

Pregled nam torej kaže, da je najlepše napredovala ljubljanska škofija, ki ponosno stopa vsem drugim na čelu, ter ima letos 1726 udov več. Gledé napredka za njo ne zaostaja skoro nič dična lavantinska škofija, v kateri je 1637 udov več. Lepo se je postavila tudi naša krška škofija, kjer smo vkljub tako težavnim razmeram vendar častno napredovali za 356 udov. Lep napredek kaže tudi tržaško-koperska škofija, kjer je 227 udov več, in goriška, kjer so napredovali za 98 udov. Dobro so se postavili rodni bratje onkraj „velike luže“. Amerika šteje 74, Afrika in Azija 33 udov več. Po drugih krajih je ostalo razmerje nekako enako, oziroma je neznatno nazadovalo.

Mohorjanom bodi geslo tudi zana-prej: Ne nazaj in navzdol, marveč vedno naprej in navzgor!

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
" Sandomingo . . .	" 270—	" 290—
" Java . . .	" 260—	" 280—
" Portorico . . .	" 270—	" 290—
" Ceylon . . .	" 360—	" 380—
Sladkor . . .	" 86-50	" 90—
Špeh . . .	" 120—	" 150—
Petrolij v sodu . . .	" 34—	" —
" zaboju . . .	" 11-60	" 12—
Maslo surovo . . .	" 150—	" 160—
" kuhano . . .	" 200—	" 220—
Otrobi debele . . .	" 10-60	" 12-20
" drobne . . .	" 10—	" 11-20
Turšica nova . . .	" 12-80	" 14-40
" za hrano . . .	" 12-40	" 13—
Oves . . .	" 17—	" 18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30-20	št. 1 K 29-60	št. 2 K 29-20
" 3 " 28-60,	" 4 " 28—,	" 5 " 27-60
št. 6 K 27—		

Harmonij

v dobrem stanu se odda za okroglih 200 K. Kje? — pove upravništvo.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Joehmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

BRIVNICA

Anton Pucelj
priporoča svojo
brivnico v Gorici
na Travniku, in
brivsko podružnico
v ulici Tre Rê, 16.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 polumesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebnih kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2. Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštne stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

ZAHVALA.

Ob smrti mojega nepozabnega soproga mi je došlo od vseh strani toliko dokazov prijaznega sočutja, da čutim v potrtem srcu iskreno dolžnost, izreči tem potem svojo globoko zahvalo vsakomur, ki se je v dneh moje najhujše bolečine dobrohotno spominjal ljubljenega pokojnika in moje žalosti.

Iskrena zahvala č. duhovščini celega okraja, domačemu občinskemu zastopu, ki se je korporativno udeležil pogrebne sprejeme ter poklonil venec, cestnemu odboru za udeležbo in venec, c. kr. uradništvu, na čelu mu g. okrajni sodnik, in vsemu javnemu služabništvu, sl. učiteljstvu, slavni »Čitalnici« za korporativno udeležbo z zastavo, slavnemu pevskemu zboru pod vodstvom g. naduč. Bratine za ginjačo petje pred hišo, cerkvijo in ob odprtem grobu, orožništvu, veteranom, odposlancem ostalih občin okraja itd., sploh vsem udeležnikom ogromnega sprejema in vsem onim, ki so na kakoršenkoli način sočustvovali z menoj ali povečali tužno slovesnost. — Bog plačaj vsem za toliko tolažbo v najbridkejših trenutkih mojega življenja. Hvala, hvala!

Terezija vdova Jonko.

V Bovcu, dne 28. avgusta 1902.

Pri Velodromu

Goriško pivo

na prodaj po 16 kr. liter.

Štiri učenke

sprejme se na stanovanje in hrano. Kje? — pove upravništvo „Gorice“.

Išče
kovaškega pomagača.
Kdo? Pove upravništvo.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,
dvorni založnik Nj. svet. papeža
v Ljubljani.

Po trujem sprejem ste klenic Vaše tinkture želodec, katero moram najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna inkuhjoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.
Karol graf Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marjanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravništvu.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopic za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebnih za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Št. 13519.

Razpis dražbe.

Dne 1. septembra t. l. ob 11. uri predpoludne vrši se pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici javna zmanjševalna dražba s pismenimi ponudbami za oddajo gradbe dovoznih cest k postajam vipavske železnice v Prvačini in Dornbergu, od kojih poslednja je vže deloma izdelana; ta dela so cenjena na skupni znesek 5379 K 50 v. Nadalje se odda po istem potu gradba dovoznih cest v Batujah, Kamnjah, Sv. Križu-Cesti in Ajdovščini, cenjena na skupni znesek 3967 K 80 v.

Dotične dobro zapečatenene z 1 K kolekovane ponudbe z jamčevino v znesku 270 K ozir. 200 K se morajo vložiti najkasneje na dan dražbe do 10. ure predpoludne pri c. kr. okrajnem glavarstvu, kjer je tudi na vpogled tehnični sestavek in stavbeni pogoji.

Eventualna razjasnila o omenjenih delih daje vstavbenem oddelku c. kr. glavarstva v Gorici do dražbe za to odredeni c. kr. stavbeni uradnik.

C. kr. okrajno glavarstvo ni zavezano sprejeti najnižje ponudbe, temveč si pridržuje pravico, da izbere podvzetnika; zato se bodo držale vse dotične jamčevine, dokler se ne bodo dela oddala.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Gorica, 28. avgusta 1902.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se leto dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué Inknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloge.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Izhaja vsak torek in soboto v ledno ob 11. uri popoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini b. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

In še enkrat tržaški namestnik.

Članek v „Information“, katerega smo doslovno prinesli v svoji zadnji številki, nam ne da miru, da se moramo še jedenkrat baviti z njegovo vsebino.

Omenjeni članek namreč pravi, da Slovenci in Hrvatje Primorja ne potočijo za grofom Goëssom niti jedne solze ter da kaže sploh, kakor bi se godile krivice primorskim Slovanom pod tradicijami, s katerimi „temeljito pomesti“ da nima grof Goëss ni poguma ni volje. Posebno pa ker so te tradicije nevarne interesom države zategadel že ni grof Goëss na svojem mestu, ker ne zna pokazati vrat tem tradicijam.

Stvar torej izgleda tako, kakor da bi bili mi primorski Slovani eden poglavitnih uzrokov, da mora grof Goëss raz namestniškega stola t. j. ker se nam pod njegovim namestnikovanjem godi še vedno tako slabo kakor se nam je godilo pod njegovimi predniki. Tako govorjenje v listu, ki je na pol glasilo ministerskega predsednika, pa je neumestna ironija, in bi morali takoj vprašati: ali je morda grof Goëss kriv, da se nam tako godi kakor se nam žal godi? Komu se hoče v „Informaciji“ usiliti krivo mnenje, da ni osrednji vladni zistem kriv neznošnih razmer na Primorskem, marveč tržaško namestništvo? To se pravi menda streljati preko cilja pred očmi javnosti ter obračati njeno pozornost in nevoljo drugam nego tude. Zato bi bil dr. Koerberjev list storil bolje, da bi bil v tej aferi popolnoma izpustil primorske „Slovence in Hrvatje“, ker isti nimajo proti o sebi grofa Goëssa prav ničesar. Mi povdarjamo vedno in z nami je vsakdo ki pozna naše politične odnose, da treba najprej spremeniti zistem tam gori na Dunaju, temeljito spremeniti, potem še le govoriti o tržaških namestnikih.

Česa pa ni storil namestnik grof Goëss, da bi zaslužil opravičeno očitane „Informacije“, češ, da ne zna pomesti s „tradicijo“? Ali je grof Goëss kaj opustil, ali storil več od tega, kar je moral storiti kot izvrševalni organ dunajske osrednje vlade? Ali ni bil dr. Koerber isti, ki je merodajnim osebam

odgovoril, da tržaški namestnik dela kakor mu veli ordre z Dunaja? Ali je morda grof Goëss kaj zagrešil v tem pogledu v februarjskih dogodkih? Ali ni bil zopet dr. Koerber isti, ki je v državnem zboru pred celo zbornico zagovarjal postopanje namestnika kot popolnoma korektno in pravilno? Torej je namestnik grof Goëss natanko in vestno izvrševal nakažila osrednjega vladnega zistema in je v vsem, kar je storil in govoril, izvrševal le voljo osrednje dunajske vlade.

Kako ga more „Information“ zdaj kriviti tega in onega?

No, po vsem besedilu omenjenega članka soditi, bi moral naslednik grofa Goëssa pa zares biti mož, ki bode „znan s tradicijo in oligarhijo temeljito pomesti“.

Tržaškega namestnika pa, kakor vse druge namestnike v Avstriji, imenuje cesar na predlog svoje vlade na Dunaju. Ali bode torej imenovan naslednikom grofa Goëssa tak mož? No, tedaj bodo gotovo najprej na Dunaju začeli „pomesti“ s to „tradicijo“ in zares, dr. Koerber ne bi izkazal svoje osebne „naklonjenosti“ do ekscelence grofa Goëssa z ničemer sijajnejše, nego da omogoči naslednikom takega moža, ki bode nevstrašeno dvignil ob sinji Adrijavi avstrijski prapor nad glavami iredentistiške hidre ter ki bode osrečil primorske Slovence z njihovimi že dolgo zahtevanimi pravicami.

Ali pa bode to storil dvorni svetnik Simonelli, kateremu že v naprej pojejo hvalospeve iredentovski listi? Ako bi se to zgodilo, videli bi pač — osmo čudo sveta.

To pa se najbrže ali bolje rečeno prav gotovo ne zgodi. In kaj sledi iz vsega? Jedino pač le to, da je dr. Koerber hotel vstreti Italijanom, t. j. oni „oligarhiji“, proti kateri hinavski obrača svojo ost njegovo glasilo „Information“. Resnica bode, da je bil grof Goëss nasproti tej oligarhiji preveč Avstrijec, ker ni hotel meseca februarja mirno gledati, da bi bila iredenta uprizarjala poljubno svoje orgije, za katere jej je bil dobrodošel začetek štrajk kurjačev na lloydovih parnikih in katere orgije je pripravljala že dolgo poprej. Ako bi bil na

mestu grofa Goëssa n. pr. kak Rinaldini, takrat člen upravnega sveta istega Lloydja, kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo — po želji izdajske iredente.

A grof Goëss je z nastopom vojne preprečil nakano izdajskih elementov, zaradi tega je navstal proti njemu hrup: „Križaj ga!“ zaradi tega so zahtevali italijanski poslanci v državnem zboru z vso odločnostjo, da se mora grof Goëss umakniti.

In dr. Koerber jim vstreže in morda tem raje, ker je tržaškemu namestniku osebno „naklonjen“. To bi bil torej oni „napitek“, o katerem govori „Information“. Kje pa so protisluge? No, to ni težko uganiti. Dr. Koerber potrebuje glasov za nagodbo v zbornici in v tem mu delajo izdatne preglavice Slovani in sicer v prvi vrsti Čehi glede jezikovnega vprašanja in češko-nemške sprave. Da se eventuelno izogne temu škripcu in dožene nagodbo, kaj je torej naravnega nego da se zateče k Italijanom, v katerih najde „najboljše sluge“, za „napitek“ pa jim vrže na žrtvenik — grofa Goëssa in še nadalje primorske Slovence, katerim bi namestnik v osebni Italijani Simonelli-ja gotovo ne delal koncesij.

In baš zaradi tega je neodpušljivo hinavstvo, ako „Informacija“ v tej zadevi nekako izigrava primorske „Slovence in Hrvatje“, češ da imajo isti o sebi en uzrok ne točiti solza za grofom Goëssom.

Torej pod grofom Goëssom se ni Slovanom nič bolje nič slabše godilo nego pod njegovimi predniki. Grof Goëss je Nemeč, mož starega ustavovernega mišljenja, pristaš torej starega nemško-liberalnega kurza. In baš zato ker je tak, so ga nam poslali na Primorsko, da vzdržuje nam Slovanom neprijazen zistem, ki izvira iz časov, ko so na čelu avstrijske vlade sedeli ministri prej imenovanega nemško-liberalnega kurza.

Kot tak je tudi vsprejel dano mu nalogo in jo je tudi vestno izpolnoval, dokler ni iredentovska hidra previsoko povzdignila glave, kar je bilo grofu Goëssu, ki je vendar le Avstrijec, preveč! Seveda, kar je bilo grofu Goëssu preveč, bilo je Italijanom pa še premalo. In zato zahtevajo od osrednje vlade, kateri naložuje dr. Koerber da ga odstrani ter

ga nadomesti z možem, ki bo mirno gledal iredentovsko hidro, naj ista pomenja kar hoče.

In torej zaradi tega, ker je temu tako, naj bi se mi primorski Slovani veselili odstopa grofa Goëssa in nastopa kakega naslednika po želji Italijanov, kakoršen bi bil, kakor je že pisal nedavno „Piccolo“, dvorni svetnik Simonelli. Ne! nikakor ne!

Mi primorski Slovani se ne bomo sicer jokali za grofom Goëssom, pa tudi na njegovem odstopu se ne bomo veselili, ker vemo in smo tudi prepričani, da se z odstopom grofa Goëssa ugodile Italijanom, a da se bode nam primorskim Slovanom pod njegovim naslednikom še mnogo hujše godilo, česar se pa prav nič ne strašimo. Ako bode kdo pri takem postopanju trpel, bode to v prvi vrsti — država.

Dopisi.

Z dežele. — (Naši učitelji in stranka „Soča“.) — C. kr. okr. šolski svet je zadnji čas določil primeroma jako veliko prestav med učitelstvom v goriški okolici. Ne bomo preiskavali, so li bile vse te prestave potrebne ali ne. Značilno pa je in za naše narodno gibanje važno, kdo in kam je bil kdo prestavljen. Brez pomena vže to ni, da so se te prestave vršile najvč v bližnji okolici mesta. Celoletno se je slišalo tiho pomenkovanje in skrivnostno namigavanje. Vešči bralci takih skrivnostnih govoric so tudi pričakovali pomenljivih prestav. Nu, dejanja zadnjih dni in posebno najnovjših prestav so nam dokaz, da naša šolska oblast je prišla v neposredno častno dotiko s „Sočo“. Ne vemo, kako bi boljše označili to dotiko ali s tem, da je šolska oblast prišla v klešče „Soči“, ali, da se je ona postavila za pokroviteljico „Soči“. Vemo, da „Soča“ ima posebno vajenost in predrznost v terorizovanju — vendar bi nikdar ne bili verjeli, da bo naša šolska oblast služila oni stranki, kateri nadkričuje list „Soča“. Prestave zadnjega časa v zvezi s prejšnjim skrivnostnim namigavanjem pa očitno kaže, da naša šolska oblast hoče podkrepiti ono stranko, podkrepiti z zanesljivimi pokornimi osebami izmed učitelstva.

Katerega leta je Ramuta zapustil zbor bombardirjev, mi ni znano.

Po francoski invaziji je bilo prepuščenih Francozom tudi nekaj avstrijskih regimentov, mej temi tudi oni, v katerem je služil Ramuta kot častnik. Poleg mnogih drugih nadarjenih Ilircev je poslal maršal Marmont tudi Alojzija Ramuto v topničarsko akademijo v Pariz. — Tu si je mladi Ramuta hitro prisvojil francoski jezik in njegove duše se je lotilo vroče nagnenje do vsega francoskega. Kaj kmalu je spojil svojo slovansko naravo in vzgojo z žarom francoskih običajev. Bil je galanten in žareč v družbi, a hladen in resen proti nasprotniku. V Francozih se je tako priljubil, da ga celo potem, ko je l. 1813 pripadla Ilirska zopet k Avstriji in so se Franciji izročeni avstr. polki zopet vrnili, niso hoteli izločiti iz francoske vojne zaveze.

V Parizu pa se je Ramuta kmalu seznanil z nekim zelo bogatim Angležem čegar jedina sicer Angležem prirojena strast je bilo postovanje.

LISTEK.

AQUINUS RAMUTA.

(Ob 40. obletnici njegove smrti.)

Dne 28. maja 1861 je preminulo v samostanu oo. frančiškanov v Novemestu na Dolenjskem življenje moža, ki je v širjih krogih našega naroda ostal do cela neznan, čegar življenje in usoda, a zlasti njegov velik duh zasluži, da si ga vtisnejo v spomin vsi Slovenci.

Jaz pa mu hočem še posebej postaviti spominek v teh vrsticah, k čemur me navaja osobito spoštovanje do tega izrednega rojaka-Slovenca.

Ta mož je Aquinus Ramuta, na konci svojega usodepolnega življenja mašnik reda sv. Frančiška v novomeškem samostanu.

Kaj je bil Aquinus Ramuta in katere so bile njegove usode, o tem naj v nekaterih skromnih potezah poročajo sledeče vrstice. Aquinus*) Ramuta se je porodil leta 1787. v Javorniku na Gorenjskem kot sin oskrbnika pri baronu

Zoisu. Dali so mu ime Alojzij. Pri njegovi zibelki so pač čubale čudne Rojenice, kajti le prva otroška leta je preživel pri svojih roditeljih. Potem pa, ker je že kot otrok kazal veliko nadarjenost, dal ga je oče v šole v Ljubljano. Ta doba, ko se je šolal, je bila pač najsrečnejša v njegovem pozneje tako viharnem življenju.

Ali že v mladeniču gimnazijastu se je začelo oglašati poželjenje po javnem delovanju, njegov probujajoči se nepokojni duh ga je silil v širni svet, kateri je bil v tedanjih „Napoleonovih časih“ vzbujen na vseh koncih in krajih. In njegov oče se ni hotel protiviti koprnjenju svojega sina da postane „kaj posebnega“.

Mladi Ramuta je po dovršenih srednješolskih študijah vstopil v cesarsko armado kot prostovoljec ter se dal uvrstiti „ex propriis“ kot kadet h topničarstvu. Po z odličnim vspehom absolviranem divizijskem tečaju je bil takoj prideljen k slovečemu kuru bombardistov na Dunaju. Ta kor je l. 1786 ustanovil cesar Jožef

voja. Prvi profesor matematike in fizike v kuru bombardirjev pa je bil jeden največjih slovenskih sinov, pozneje slavni matematik, podpolkovnik Jurij baron Vega*). To šolo je obiskoval tudi junaški naš Čehovin iz Branice na Goriškem, kateri se je boril v vojni 1848/49 in v kateri vojni proti Italiji si je kot topničar-ognjār pridobil veliko srebrno in zlato kolajno I. razreda, a kot poročnik red Marije Terezije (slučaj, ki je jedini v vojni zgodovini). Čehovin je umrl na Dunaju l. 1855 kot stotnik topništva. Cesar mu je za njegova velika junaška dela dal postaviti spominek.

*) Jurij Vega, rojen 1756 v Zagorici moravske fare na Kranjskem, sin dokaj ubožnih staršev, je študiral v Ljubljani ter je bil po dovršenih modroslovnih študijah nastavljen kot pomorski inženir. Pozneje je prestopil k artileriji, je postal pisatelj, — pozneje poročnik in učitelj matematike v artilerijskem kuru. — Kot stotnik in major v kuru bombardirjev je postal profesor matematike. L. 1800 je postal podpolkovnik in je bil vsled svojih odlikovanj dvignjen v plemstvo. Dne 26. sept. 1802 ga je na Gorenje Avstrijskem o priliki nakupovanja konj za c. kr. armado ubil

Odkar se je v Gorici ustanovila „Slomškova zveza“ je bilo opazovati, da naš c. kr. okr. šolski svet z nekim posebnim zanimanjem gleda na predsednika in ude te zveze. Predsedniku imenovane zveze ni ugajalo mesto v Kojškem radi družinskih razmer. Ponovljeno je prosil svojim razmeram primernejšega mesta. Toda zaman! Ako smo prav podučeni, se je o tem govorilo ne samo v Gorici, ampak tudi v Trstu. Ne bomo rekli, da so bili vsi ti pogovori uradni, mogoče, da večinoma le privatnega značaja. Posledica takih razgovorov pa je konečno uplivala na naš c. kr. okr. šolski svet v toliko, da je sam sebe premagal ter predsedniku „Slomškove zveze“ morda bi smeli reči ponudil in dal mesto v Št. Ferjanu.

Manj srečna pa sta uda te zveze učitelja Balič in Rustja. Znano je nam kakor tudi c. kr. okr. šolskemu svetu, da je g. Balič ne le izvrsten učitelj temveč tudi jako stroj glede rednega obiskovanja šole. Sam je o tem govoril javno na shodu „Slomškove zveze“ v Gorici. Pritoževal se je, da c. kr. okr. šolska oblast ga v tem prizadevanju ni tako podpirala kakor je bilo pričakovati, marveč pustila ga je, bi rekli, na cedilu. S tem pa ga je tako utrudila in uplivala na njegovo občutljivost v tem oziru, da ni več našel miru na onem posebno težkem mestu slovenske šole v Ločniku, da si je želel drugega mesta.

Šolska oblast je dosegla svoj namen. Rada mu je ustregla, da si je le pridobila ono mesto v bližnji gorški okolici za drugo osebo, ki bo bolj poslušna „napredni“ stranki. Res znan pristasa stranke „Soče“ gosp. Kutin je dobil to mesto. Ne izdamo nikake tajnosti, ako povemo javno tajnost, da to mesto bi bil rad prevzel drugi učitelj, kateri je po službenih letih in po svoji kvalifikaciji in glede na družinske razmere vrednejši tega mesta. Toda tisti ne priseza na evangelij „Soče“, zato mu tudi ni bilo dano priseči za službo v Ločniku. Torej „Slomškar“ proč iz Ločnika, „Slomškar“ ne v Ločnik, pristasa „Soče“ mora se poriniti na to mesto v bližnjo okolico Gorice.

Delovanje „Soče“ in njene stranke je uplivalo na naše učiteljsko zapazivši nek dotik naše šolske oblasti stranko „Soče“. Značaj marsikaterega gosp. učitelja se je razrušil pod tem mogočnim uplivom. Kako tudi ne! Lepo mesto blizu Gorice, boljši kos kruha je premotil tega in onega, da je pokrtil svoje boljše prepričanje ter se izdal za pristasa protežirane stranke. Ta dotik je celó tako uplival, da je nemajhno število javno in tajno začelo podpirati „Sočo“. Nasledki tega delovanja so bile mnoge preiskave.

Upliv „napredne“ stranke pa se sveti tudi izza preiskav. Vsaj eden gosp. učitelj v dotični preiskavi je sam izjavil, da upliv njegovih višjih ga je premotil, da je delal in pisal za „Sočo“ in njeno stranko na način, ki presega meje dostojnosti in morda tudi meje zakona. Javna tajnost pa je, da grdega nastopanja in razdražb med učiteljsvom in duhovščino

Maksim Grjemač.

Malorusko spisal Marko Vovčok, poslovenil Cvetko. (Konec.)

Obesi venec poleg vode in hođi po vrtu, vodeča sestrica za roko; a vedno šepeta nekaj sama s seboj.

Pokliče jo oče k obedu. Prišla je ter sela kraj mize; s svojo belo roko je nalivala očetu medovine ter se razgovarjala. Ali ker stari ni pričel, ni ničesar rekla v sebi.

Na večer pride k očetu, mu poljubi roko. Stari jo prime za glavo:

„Katrea, hčerka moja nesrečna! Naj se te usmili Mati božja!“

In objame malo sestrico ter jo poljubi k srcu.

Šla je zopet na vrt. Kako se je krasno oblekla! Srajčica tanka in 220 otkana, pas s srebrom pretkan, čizemce visoke; drobne, drobne lase je spletla, a

so v preveliki meri provzročili omenjeni gospodje učitelji pod navedenim uplivom. Ta upliv vidimo tudi v izidu preiskav. Mi nočemo posezati v te osebne zadeve. Mislimo pa in pričakujemo od deželnega zbora, da posije z bakljo svetlobe v to temo. Ako se na krajši način ne preprečijo nadaljni nastopi obrekovanja domoljubnih mož, bodo morali naši poslanci spraviti na dan zapisnike omenjenih obravnjav in jih pojasniti z dejanskimi dogodkami, ki so se v tem oziru godile v Lokavcu, v Žabljah, na Vogerskem in drugod.

*

Terorizma nam je zadosti. Tudi učitelj naj uživa svobodo svojega privatnega mnenja. Mi bomo znali poiskati sredstva in poti, da naše učiteljsvo osvobodimo „Sočine“ mōre. Že zdaj apeliramo na zastopnike učiteljsva kakor tudi na našega zastopnika deželnega zbora v dež. šolskem svetu.

Gospodje, ganite se! Oprostite učiteljsvo železnih verig, v katere jih uklepa predrzna „Soča“. Naj začne dihati prosti zrak, da zopet nastane mir in vzajemnost med učiteljsvom in narodom!

Sv. Luelja. (Odgovor na dopis v „Primorcu“ št. 34., „Iz Loga pri Sv. Luciji“). — No, tega pa nismo mislili, da zna g. Fratnik tako dopisovati in dokazovati. To je zares mojstrsko in g. Fratniku moramo častitati, četudi nas malce motijo oni izrazi, kakor „nervoznost, dopisun, vohunari“ itd., kateri bi znali biti g. F. neznani in kateri so, — kaj ne, ironija — izbruh jeze in srda le nekega Mostarskega duha, ne sicer onega črnega nervozneža... Oprostite g. Fratnik, ako se motimo! Na nekaj pa Vas moramo opozoriti, česar ne moremo umeti v Vašem dopisu! Po kakem dokazovanju pa pridete Vi do zaključka, da pravite: „Toliko v obrambo, ter da čitatelji spoznajo, kaki dopisniki lažniki po poklicu so okoli „Gorice“!

Koliko pa ste dokazali Vašim čitateljem — čestitamo, pisatelj — da je ta, nervozni, črni duh Mostarski, lažnik in obrekovalec? Kaj ne, to je Vaš dokaz, da psujete in zmerjate! Da, da oni duh Mostarski, ta Vam je trn v peti, in zato ste g. dopisnik, ne Vi g. Fratnik, takoj porabili priliko, da daste odduška svoji nekoliko(!) opravičeni jezi! Da, oni duh Vam je trn v peti, oni nervozni duh, ki zasleduje fante pri Vasovanju, morda pa je tudi Vas keđaj g. Pseudo-Fratnik, ker veste to, tako natančno; oni duh vam je trn, oni vohun, ki vohunari po noči, ne kjer luč gori, pač pa kjer gospodarji rjovejo in tulijo kakor zveri!

Toda pustimo to! Vi pa g. Fratnik, povejte vendar s kako pravico smete Vi imenovati osebo, katero le vam smetete in to popolnoma po nedolžnem, lažnik in obrekovalec? Da oseba ni to, za kar je zaznamovana v onem dopisu, to veste Vi najbolje, a to ve tudi oni, ki Vam je — bodimo odkriti — spisal oni dopis! Res, skazal ste se g. F. četudi ni od dopisa nič več nič manj Vašega,

Pride k vodi in vzame svoj venec, katerega je bila zvila zjutraj; vzame ga, pa reče:

„Ne zveni, moj makovi venec.“

In dene ta svoj venec sebi na glavo. A na obali sami je spustila vrba svoje veje v vodo. Ona je sela kraj vrbovega debela skrivencastega in naslonila roko ob belo roko; zamislila se je globoko. In tu, pod staro vrbo, jo je obsijal mesec, krasno in tužno, pod makovim vencem.

A ko se je zaiskril mesec v vodi:

„Že je vzšel jasni mesec“, reče, (a tako je bilo, ko sva se še ljubila s Semjonom; mesec vzide, a on vesla po njo)...

V.

Zjutraj nastane vik in vrišč po dvorišču. Tetjanka plaka, a stari Grjemač hodi brez pokrivala in povprašuje:

„Kje je moja Katarinka? Kje je moja ljubljena hčerka?“

kakor podpisano ime!... Sram Vas je lahko pod tak dopis postaviti svoje ime! Sram pa Vas je lahko, da ste v dopisu z imenom nekaj potrdili, kar je naravnost nasprotno onemu, kar ste 22. t. m. izjavili v svoji krčmi, da so g. župnik prav dobri, da se nič ne vtikajo v take stvari!

Da bi znali kak dopis spisati, to bi bil verjel, da pa znate in morete sebe in svoje prepričanje tako zatajiti, tega bi ne bil verjel! Drugokrat pustite osebe pri miru, ki Vam nočejo nič, in če so nervozne, zahvalite Boga da niste Vi! Vaš popis in Vaši dokazi vsaj, imajo ne malo znamenj nervozne jeze in srda na sebi!...

Nabrežina, 27. avg. — S 1. sept. začne poduk na tukajšnji obrtno-nadaljevalni šoli za klesarje (kamnarje). — Kamnovska obrt ledi prav dobro mnogo tujcev, zakaj bi se je torej tudi Slovenci ne poprijeli? Učenci, ki so dovršili z dobrim vspehom 6. šolsko leto ljudske šole, t. j. vsakdanjo šolo, lahko vstopijo h kateremu klesarskemu mojstru kot vajenci (garzoni) v uk. Kot vajenci obiskujejo potem tukajšnjo strokovno šolo za klesarje.

Pridni in ubožni učenci dobivajo konecletne podpore.

Klesarski pomočniki (delavci) se lahko udeleže prostega tečaja za strokovno klesarsko risanje, ki prične tudi s 1. septembrom po 2 uri na teden. Delavci naj te prilžnosti v lastno izobražbo nikakor ne zamude.

Politični pregled.

Revizija vojnega zakona

se napoveduje za prihodnje leto. Tedaj bo zahtevala vojna uprava tudi večje število novincev.

Sestanek ruskega carja z avstrijskim cesarjem.

Iz Rima se poroča, da se ruski car na povratku iz Rima sesnide tudi z našim cesarjem.

Knežja poroka.

Včeraj se je poročila velika knežinja Helena z grškim princem Nikolajem. Ta poroka se je vršila z velikimi slavnostmi. Udeležili so se je vsi člani carske rodovine ter mnogo družih ruskih ter inozemskih dostojanstvenikov. Banketa ki se je priredil na čast poročencema se je udeležilo nad 500 oseb.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada javljajo na podlagi informacij iz turškega oficijelnega vira, da se je na balkanskem območju pri Vodeni pojavila četa ustašev sestojeca iz 28 mož. Ista da je odeta v vojaške uniforme ter oborožena z Grasovimi in Maserjevimi puškami.

Poveljnik te čete je skušal v sporazumljenju z drugimi voditelji tega gibanja pregovoriti krščansko prebivalstvo v nepremišljene korake. Oficijelni turški krogi povdarjajo, da se provzročitelji tega gibanja čisto oblačijo v obleke turških kmetov, da tako prebivalce krščanskih vasi tem laglje ščuvajo proti turškim sodržavljanom.

Potovanje italijanskega kralja na Nemško.

Kralj Viktor Emanuel je dospel v sredo ob 3¼ uri popoldne v Magdeburg, kjer so ga pričakovali oni nemški častniki, ki so pridodeljeni njegovemu spremstvu tekom bivanja v Berlinu. Kralj je

pod skrivljeno vrbo z makovim vencem na glavi. Zaprl se je stari Grjemač in pet let ga ni bilo na svetlo. Pobelil se je kakor golob beli.

Dal mu je Gospod, da je dočakal možitve druge hčerke. Velika stasita, črnooka! Snubili so jo krasni ljudje: mlad uraz, jako lepega obličja. Napravili so bučno ženitnino: od hiše pa do cerkve so razgrnili ređi škrlat, na srebrnih krožnikih so stregli gostom. In prišlo je ljudi silna množica, hiša i dvorišče i cesta jih je bila natlačeno polna. Celi teden so se veselili.

Po svatbi je stari blagoslovil novoporočenca in ju spremil v selo... Tužno je staremu Maksimu samemu doma; pogleda na Dnjeper in spomni se starejše hčerke, in solze mu porose sivo brado...

„Katarinka, Katarinka! Dobro moje dete! Jaz sem pogubil tvoje mlado živ-

na to se svojim in nemškim spremstvom nadaljeval vožnjo do Wildparka, kamor je dospel ob 5¼ uri popoldne. Na lepo odličeni postaji pričakoval je kralja cesar Viljem s cesarskimi princji, kancelarjem, grofom Bülowom, maršalom Walderseeom, nemškim poslanikom na italijanskem dvoru, Wededom, in drugim spremstvom. Po presrčnem pozdravu podala sta se vladarja v kočiji v „Neues Palais“; kočiji v kateri sta sedela vladarja, sledile so druge kočije s spremstvi obeh vladarjev. V „Neues Palais“ je pričakovala vladarja nemška cesarica v družbi s princesami cesarske hiše in drugih nemških vladarskih hiš. Ob 8. uri zvečer je bil v tej palači domač obed, katerega se v udeležili samo člani vladarskih hiš. Kralj italijanski je sedel med nemškim cesarjem in nemško cesarico.

Razmere v Franciji.

Položaj v Franciji se poojstruje od dne do dne. Mislilo se je, da se odpor proti zapiranju redovniških šol skoro poleže, a da za tem nastopi mir. Toda poročila, ki dohajajo iz Francozke, govoré o veliki organizaciji naroda proti državnim oblastim, katere obstoji za v prvo v tem, da ljudstvo odreka plačevanje davkov. „Libre Parole“ prinaša poziv, da se ustanovi liga za odrekanje davkov; poziv sta podpisala François Coppé in Edvard Drumont, urednik antisemitskega lista „Libre Parole“. Poziv se glasi: „Odrekanje davkov ni strankarski maneuver, niti revolucionarno sredstvo, a tudi ni malenkostno draženje, kakor to imenuje ministerstvo. Za nas je odrekanje davka dobro premišljeno in možato pozivanje na društveni zakon, po katerem je vsem članom s tem, da so plačali davek, zajamčeno upoštevanje njih lastništva, njih svobode in njih pravice. Vredni bi ne bili, da se nas pogleda, ako bi nadalje plačevali davke vladi, ki z nam postopa, kakor bi ne postopali niti tuji zmagovalci s tujimi jim premaganimi“ itd. Temu razglasu je priložen formular, da ga podpišejo in izpolnijo oni, ki odreko davek, a „Libre Parole“ objavi imena njih.

Ako se temu pozivu odzove velik del prebivalstva, se ne ve kaj mora slediti, ako vlada začne z vojaško silo izterjevati davek. Morda pa se vendar stvari zasukajo na bolje, prej ko pride do skrajnega.

Perzijski šah in Angleži.

Angleži odlikujejo perzijskega šaha, ki se nahaja sedaj v Londonu s posebnimi častmi. Dobili bi radi od njega marsikatero koncesijo in to na kvar Rusije, ki si je pridobila na severu Perzije že dokaj upliva. Zato pa pišejo zdaj, ko se nahaja perzijski šah v Londonu angleški listi ostre članke proti Rusiji, ter svaré šaha češ, da je Perziji nevarna, ter da namerava prej ali slej spraviti pod svojo oblast. Anglija izgublja namreč na jugu perzije vedno bolj svoj upliv in to posebno zaradi tega, ker je začela celo Nemčija z njo tekmovali. Ker pa upliv Rusije na jugu Perzije vedno bolj raste in postajajo razmere med Rusijo in Perzijo vedno bolj tesnejše jezi to hudo Angleže in bi radi našuntali šaha proti Rusiji.

Reitz o južno-afriških razmerah.

Državni tajnik bivše južno afriške republike nekemu sedaj v Parizu in je tem povodilo bivšemu sodruđniku pariškega „Tempsa“ podal naslednjo sliko o burskih razmerah po sklenjenem miru. Število porušenihiš in farm ceni Reitz na 50.000, vso po vojski povzročeno škodo pa cenio na pol milijarde. Z onimi tremi milijoni funtov, ki so jih obljubili Angleži kot prostovoljno darilo, se bo pokrilo komaj 15 odstotkov prave škode, ker jih bodo porabili večinoma angleški podjetniki. Mir se je sklenil večinoma le radi žensk in otrok, ki so umirali lakote. Posebno hudo se je godilo oim v angleških koncentracijskih taborih. Če bi se bili Angleži bolj ozirali na ženstvo, bi bile burske čete še dolgo vztrajale na bojišču. — O tem bo Reitz prirejal predavanja najprej po Ameriki, potem pa, če ga povabijo, pojde tudi na Angleško. V Franciji ne bo nastopal, ker ni več jezika. Pri teh predavanjih bo skušal nabrati podpor za svoje rojake.

Bodočnost burskega naroda.

Vsi vplivnejši zastopniki bivših burskih republik v Južni Afriki bivajo sedaj v bližini bivšega transvalskega predsednika Krügerja. Imeli so ob njegovih navzočnosti več posvetovanj, pri katerih je pa prišlo do odkritega nesoglasja med voditelji in Krügerjem. — Poslednji se namreč nikakor noče še sprijazniti z sedanjim usodo in ne mara ničesar slišati o vrhovni nadoblasti angleškega kralja. Zmerni burski voditelji so seveda drugih misli in so se kot podaniki že poklonili svojemu novemu kralju Konfederalni so o

Chamberlainom ter mu povedali, da mu v kratkem predložijo načrt o organizaciji nekega burskega ozemlja. S sestavo tega načrta se pečajo sedaj na Nizozemskem. Načrt se ne peča samo z vrnitvijo Burav na njih farne, marveč tudi z organizacijo novih kolonij po okrajih ter s sestavo bodoče vlade.

Angleškemu časopisu ta korak burskih voditeljev ni nič kaj po volji. — Vladno časopisje jih svari pred protiangleškimi demonstracijami, ter jih opominja, naj ne pozabijo, da Anglija lahko stori za nje več nego vsi drugi narodi. (Res angleško!) Angleško prebivalstvo bode zložilo za burski podporni zaklad več, nego vsi njih oboževalci na kontinentu. — Temu nasproti piše „Westminster Gazette“, da bo vsa bodoča burska taktika zavisna le od tega, kako bo z njimi postopala Anglija. Buri niso sentimentalni marveč praktični možje, ki so voljni prilagoditi se novemu režimu, če bo Anglija zvesta svojim obljubam. Potem pa pravi ta list doslovno: „Buri uvidevajo v pretorijskem miru slovesno nagodbo mej seboi in nami, in če mi odlašamo z izpolnitvijo danih obljub, če jih pričnemo iznova stiskati in jim odrekamo obljubljeni delež pri vladi, postali bodo zopet naši najhujši nasprotniki“. Kako prav ima ta list.

Domače in razne novice.

Odstop namest. grofa Goëssa. — Dunajska „Information“ poroča, da odstopi tržaški namestnik grof Goëss najbrže že v teku meseca septembra, gotovo pa, da se to zgodi v začetku meseca oktobra t. l. Ta list ve tudi povedati, da grof Goëss ne bode umirovljen, nego da ostane v dispoziciji, dokler se ne najde kako zanj primerno mesto.

Prilhod novega škofa v Trst. — V četrtek popoldne ob 5 uri in 35 minut pripeljal se je v Trst novi tržaški škof dr. Nagl. Do Ljubljane so mu šli nasproti kanoniki Flego, Sincich in Fabris, ter kooperator Bottegaro. V Divaču mu je prišel nasproti sezanski župnik. Na kolodvoru v Sezani pozdravilo je škofa več duhovnikov in tudi okr. glavar Rebek. Na postaji sv. Križa zbralo se je več sv. kriških duhovljanov, ki so pozdravljali novega škofa. Odzdravljali jim je mesto škofa, ki ne zna nič slovenskega, kanonik Flego, s katerim se je novi škof mej vožnjo, kakor poroča „Piccolo“, največ razgovarjal. Tudi na nabrežinskem kolodvoru je bilo zbrano nekaj duhovnikov, ki so tam novega škofa pozdravili.

Na kolodvoru v Trstu pa sta vsprejela škofa namestnik grof Goëss in tržaški župan Sandrinelli. V rezervirani čakalnici pa je pričakoval škofa prošt Petronio s par kanoniki, policijski ravnatelj Busich in cerkveni ključarji. Na kolodvoru in pred kolodvorom zbranega je bilo mnogo ljudstva. Škof odpeljal se je s kolodvora v škofijsko palačo. V istem vozu se je peljal tudi namestnik. Dospelši v škofijsko palačo se je škof še nekaj časa pogovarjal z namestnikom in županom, z namestnikom seveda vedno v nemškem jeziku z županom pa v italijanskem. V posebni dvorani pa je bilo zbranih nad sto duhovnikov iz Trsta in tržaške okolice. Ko pride škof v to dvorano nagovori ga prošt Petronio v italijanskem jeziku na kar je škof odgovoril tudi v italijanskem jeziku. Ko je predstavil prošt novemu škofu navzoče duhovnike prečital je tri bule sv. očeta, jedno namreč do vikarja drugo do duhovnikov in tretjo do vernikov tržaške škofije, s katerimi se naznanja, da je dr. Nagl imenovan tržaškim škofom, ter se pozivlja vse k spoštovanju in pokorščini. Čudno je, da ni nagovoril prošt Petronio v imenu zbrane duhovščine, ki ni bila vsa italijanske nardnosti, novega škofa v latinskem kot cerkveno uradnem jeziku, ter da ni tudi škof v tem jeziku odgovoril. Ali se je moralo v resnici goditi vse to v italijanskem jeziku?!

Kanonična vizitacija — V sporočilu, katero smo objavili gledé kanonične vizitacije, ki se bode vršila te dni v komenskem dekanatu, pozabili smo omeniti da obišče naš nadškof 13. septembra popoldne tudi podružno cerkev v Hruševici ter staro kapelo pri sv. Gregorju v štanjelskem vikariatu.

Birma v Gorici bode na rožinvenško nedeljo t. j. prvo nedeljo v oktobru.

Premembe v štajerski kapucinski provinci. — Gorica: P. Hugolin Rak odide v Škofjo Loko; P. Ambrož Majcen gre v Schwanberg; semkaj prideta P. Konstantin Skodnik iz Celovca in P. Ciril Goričan iz Irđninga. — Sv. Križ: P. Karol Kemperle gre za gvardijana v Knittelfeld; semkaj pride za gvardijana P. Evgen Berše iz Wolfsberga; — Škofja

v Irđning; — Krško: P. Hieronim Streminger gre v Celje; semkaj pride P. Alfonz Vakselj iz Knittelfelda. — Celje: P. Herman Langeršek je gvardijan, P. Metod Mišič vikarij, P. Egidij Golob gre v Wolfsberg. — Schwanberg: P. Albert Möselerberger postane gvardijan; P. Janez Azbe gre za gvardijana v Lipnico; semkaj pride P. Angelik Esenko iz Celovca. — Celovec: P. Lambert Lanzner iz Wolfsberga pride kot gvardijan; — Iz Lipnice gre P. Henrik Putrih v Hartberg, od tod P. Mavricij Kukovič v Wolfsberg.

Odlikovanje. — Nj. Vel. cesar je podelil vodju pisarne tukajšnje okrožne sodnije gosp. Francetu Potočniku povodom njegovega umirovljenja zlati križec za zasluge s krono.

Poroka. — Poročil se je dne 25. t. m. gospod Leopold Jonko, trgovec in veleposestnik v Bovcu, z gospodično Marijo Žuberjevo.

„Šolski Dom“ v Gorici sprejme za šolsko leto 1902/03 — ako se oglasi dovolj učencev dotične vrste — ljudskega učitelja penzionista v službo z nagrado po dogovoru.

Otroški vrti v Gorici pod Kostanjevico, v ulici sv. Klare in v Cipresni ulici začnejo novo šolsko leto v ponedeljek 1. septembra. Tako tudi v Pevmi in Podgori. Slovenski roditelji naj uporabijo to priliko in naj vpišejo svoje otroke za časa.

Učni zavodi „Šolskega Doma“ v Gorici pričnejo novo šolsko leto v ponedeljek 16. septembra. Vpisovalo se bo pa že 13. in 14. septembra od 9 do 12. ure predpoludne in od 3 do 5. ure popoldne. — Za dečke se odpre tudi četrti razred. — Pripravljali tecaj za srednje šole se le tedaj ohrani, če se oglasi primerno število učencev, ki bi plačevali šolnino, in če se do tedaj dobi sposobna učiteljska moč. V deško obrtno nadaljevalno šolo se bode vpisovalo v nedeljo 15. septembra od 9. do 12. ure predp.

„Narodna tiskarna“ v Gorici sprejme takoj spretnega korektorja; plača po dogovoru.

Naznanja se sl. občinstvu, da je g. Anton Pucelj, brivec, preselil svojo brivsko podružnico iz ul. Duomo v ulico (via) Tre Rè št. 16, v hišo g. Pavletiča. Priporoča se rojakom z mesta in dežele.

„Sočinemu“ buteljnu. — Ker je „Sočin“ nevednež hotel vedeti, kdo je tisti hrabri kanonik, ki je govoril za uvedenje ruskega jezika „na kranjskih srednjih šolah kakor to trdi Otokar Schubert v svoji omenjeni vse-nemški brošuri, smo ga poučili — kar pa bi kot narodno-napredni časnikar moral sam tudi vedeti, — da je bil to preč. g. kanonik Kalan, ki je v kranjskem deželnem zboru govoril za uvedenje ruskega jezika na ljubljanski realki. — Ali namesto da bi nam bil za ta pouk hvaležen, pa „Sočin“ butelj hoče nekako norce briti kakor kak poulični paglavce ter pravi v listu svojega odsočnega šefa, da smo mu šli na led, češ da ni kanonik Kalan „navduševal za uvedenje ruskega jezika na kranjskih srednjih šolah“, kakor to trdi in to naj si „Sočin“ butelj vendar vtepe v glavo — Otokar Schubert, marveč da je govoril le za uvedenje ruskega jezika na ljubljanski realki. „Sočinemu“ buteljnu ljubljanska realka ni kranjska srednja šola in v deželnem zboru predlagati naj bi se na tej šoli uvedla ruščina, tu ni prav za prav vse vkup nič, to pa zato, ker je bil jeden kanonik, ki je stavil tak predlog. Ako bi ga bil stavil kak naprednjak, o to bi bil Slovan prve vrste.

In taki buteljni se pišejo v javen slovenski list, in take ljudi Gabršček še plačuje! Se vidi, da mu le še vedno preostaje denarja. Kar pa je še posebno obžalovanja vredno, je to, da ta „Sočin“ butelj izrablja jedno tiskovno napako kakoršne so mogoče v vsakem listu za svoje neumne dovtype in pa da se zale-tava v posamezne osebe našega uredništva, ki mu ne storijo drugega žalega kakor k večjemu morda to, da ne dajejo — za kvartinčke „Sočin“ butelj naj bode nekemu iz našega uredništva raje hvaležen da mu je prizanesel s poroto, že ve zakaj, mesto pa da pojavlja zdaj še vrhu tega svojo „napredno“ omiko. Pač žalostno!

In s takimi elementi moramo imeti opraviti na Goriškem!

Aretirali so v četrtek nekega Ubalda Gatti. Ta človek pripeljal se je v sredo večer na nekem vozičku k „Trem kronam“. Tam si natoči večerjo ter se napije tako močno piva, da so ga morali natakarkji prenesti spečega iz gostilniške sobe v drugo. Ne da bi ga kdo po čem vprašal pokliče Gatti drugi dan k sebi nekega

pri „Trem kronah“, njegova last ter da ima pri sebi polno denarja. Redar, ki ni, mogel umeti zakaj da mu Gatti vse to pripoveduje šel je na policijo in je tam povedal, kaj da mu je pravil Gatti. Na policiji pa se jim je vendar čudno zdelo to Gatti-jevo vedenje. Poslali so zaradi tega po Gatti-ja. Redar, ki je šel po Gatti-ja, pa je izvedel med potom, da je hotel Gatti zastaviti voziček in konja za 120 kron. Ko je prišel Gatti na policijo začel je na razna vprašanja tako čudno odgovarjati, da se je ista kmalu prepričala, da nima posla s pravim človekom. Nazadnje pa se je celo udal ter povedal, da voziček in konj nista njegova last, nego da si ju je isposodil. Nato je ukazala policija odvesti ga v zapor ter je obvestila videmska policijo o tem dogodku. Gatti je namreč izpovedal, da je doma iz Vidma.

Tatvine. — Prekupčevalcu s sadjem Kumarju iz Vrtojbe je bilo te dni ukradenih devet praznih košov, katere je hranil na dvorišču „pri „Luni“. Ukradel mu jih je neki France Gulin s Št. Andreža ter jih prodal nekemu Ziglerju. Črevljarju Maurenčiču v ulici Cipressi odnesel je njegov delavec 42-letni Goriup iz Postojne par črevljev vrednih 10 kron.

Neprijeten sopotnik. — Dne 19. t. m. peljal se je delavec Andrej Fratnik iz Bilj domov. Z njim na vozu je sedel tudi neki Vincenc N. iz Šempasa. Ko pride Fratnik domov se prepriča, da mu je bil olajšan žep za 26 kron. Koj začne torej misliti na svojega sopotnika N. Ko ga čez nekoliko dni sreča v Gorici ga ustavi ter mu pove, kaj da misli o njem. N. uda se kmalu ter odšteje Fratniku koj 12 kron. Ostali znesek pa obljubi, da hoče plačati v najkrajšem času. Ker pa tega ni storil ovadil ga je Fratnik pri policiji.

Mrtvi konji. — Te dni pripeljali so po železnici na tukajšnji kolodvor več vozov konj, ki so bili namenjeni v Italijo. Ko so odprli neki voz našli so v njem tri mrtve konje. Najbrže so se ti konji zadušili, kajti v vozu bilo je natlačeni 40 konj, dočim je v njem prostora prav za prav le za 20 konj.

Okrajno glavarstvo goriško ima kaj čuden pojem o enakopravnosti. Slovensko okrožnico na županstva dostavlja tudi župnik uradom, pa z nemško rubriko. Ako se koga prosi uljudno sodelovanja, naj se ga vsaj prosi v njegovem materinem jeziku. Saj menda pač še ni nemški most zabil mostnice v Gorici! Povemo odkrito, da so župni uradi že siti vednega nemškega dopisovanja.

Ogenj v Pevmi. — 28. t. m. okoli 2. ure po polnoči je nastal ogenj pri Jurjevcu v Pevmi. Zgorel je hlev in vse seno.

Črna vojska. — „Wiener Zeitung“ objavlja naredbo ministerstva za deželno obrambo od 16. t. m., ki odreja, da imajo v slučaju sklicanja črne vojske pod orožje, črnovojniki brez ozira na to, kje bivajo, in ne da bi se zgledali pri županu, oditi naravnost na oboroževalno postajo oziroma na črnovojniško okrajno poveljstvo. —

Izlet v Monastero. — Tržaška kmetijska družba priredi tudi letos izlet na uzorno posestvo g. barona Ritter-Zahony-ja v Monastero poleg Ogleja. Ustmene ali pismene prijave sprejema v teku 8. dni kmetijska družba (Via geppa 14). Ako ne bo drugih zaprek, določil se je dan izleta na soboto dne 6. sept.

Vojaške vaje v Istri katerih se udeleži Nj. Vel. cesar vršile se bodo po sledečnem programu: Dne 1. septembra, v ponedeljek, pričetek operacij vojne mornarice; torek dne 2. septembra, nadaljevanje teh operacij proti Malemu Lošinju; sredo 3. septembra, velike izkrevalne vaje južno od Pulja, katerih se udeleže 22. pešpolk iz Zadra 97. iz Trsta in 87. pešpolk iz Pulja, 4. trdnjavski topničarski polk in 5. domobranski polk. Dne 3. sept. popoldne se cesar povrne v Pulj, kjer bo velika razsvetljava v pristanišču in v mestu. Mestni municipij puljski razsvetli tudi zgodovinsko rimljansko areno.

Veliko poneverjenje v Dubrovniku. — Avtonomaši (kar pa je le olepševalno ime za italijanaše) imajo v Dubrovniku v svojih rokah „Monte di piete e riunita cassa di risparmio“ — zastavljalnico, združeno s hranilnico. Ko je nedavno temu novo imenovanu upravitelj-blagajnik Luka Flori prevzemal blagajno in premoženje, izkazal se je velik primanjkljaj. Po bilanci, katero so upravitelji dan popred izgotovili na podlagi registrov, je imovina zavoda znašala 207.676 K 70 h. Ko pa so pregledali vso imovino, našli so le 161.601 K in 57 h. Manjkalo je torej 46.075 K 63 h. Sedaj ima seveda drž. pravdnistvo glavno besedo.

vorili, da bode smelo priti v Avstrijo le 600.000 hektolitrov belega italijanskega vina po znižani carinski tarifi kakoršno določa do sedaj obstoječa vinska klauzula.

Žrtva vojaških vaj. — V beljaški bolnici je umrl na vročinski bolezni, katero je dobil pri vojaških vajah, lovec Mihael Dovgan iz Trnovega na Notranjskem.

Požar v Martinjaku pri Cerknici. — Velika nesreča je zadela vas Martinjak. Pogorelo je 25 hiš, 73 gospodarskih poslopij, 57 prešičev in 6 goved. Škoda je, ne vstevši kmetijskega orodja, hišne oprave in obleke cenjena na 125.262 kron. Boda je velika. Vsestranska pomoč nujno potrebna.

Premogovo žilo so baje zasledili blizu Vrhnice ter se bode pričelo v kratkem strokovno raziskavanje.

Nemškutarsko gospodarstvo. — Na premoženje gospodarske posojilnice v Št. Lenartu v slovenskih Goricah je proglašen konkurz.

Nesreča na Velikem Zvonarju. — Na Velikem Zvonarju so se te dni ponesrečili trije turisti.

Admiral Spaun. — Dunajski listi poročajo, da misli admiral Spaun iti v pokoj. Pravijo namreč, da je hotel admiral Spaun iti v pokoj že koj po dovršenih letošnjih delegacijah, ali da je ostal na svojem mestu le zaradi tega, ker ga je cesar prosil, da naj vstraja vsaj še nekoliko časa.

Pomiloščenje. — „Arbeiter-Zeitung“ javlja, da je poročnik Matačić pomiloščen. Matačić je bil namreč obsojen na šest let težke ječe, češ, da je kot ljubimec princezinje Lujize Koburške falsificiral njene podpise na raznih menicah.

Zdravje Wirchova. — Telesne moči so tega učenjaka v zadnjem času tako opustile, da se je dan na dan bati, da izdahne svojo dušo.

Aretiran anarhist. — V Nici so zaprli nevarnega španskega anarhista Lopez-a, ki je bil namenjen v Berlin, kamor je moral odpotovati na povelje tajnega društva anarhistov.

Družba sv. Mohorja.

Z velikim veseljem naznanjamo dragim Slovincem, da je število udov družbe sv. Mohorja letos znatno napredovalo. **80.046 Slovencev-Mohorjanov** se je letos zbralo pod zastavo sv. Mohorja in Fortunata, toliko se jih je združilo pod košatim drevesom, katero sta v dobro slovensko zemljo zasadila nepozabna nam škof A. M. Slo m š e k in monsignor A. Einspieler, katero je s svojim blagoslovom očividno zalival ljubi Bog, katero je skrbno gojila slovenskih rodoljubov požrtvovalnost in gorka ljubezen.

Hvala neizmerna zato darovalcu vsega dobrega, ljubemu Bogu, ki je blagoslovil naš trud; hvala tisočera vsem neumornim poverjenikom, ki zbirajo raztrešena krdela Mohorjanov, hvala vsakemu posamezniku, ki je s svojim pristo-pom k družbi množil naše število!

Družba šteje letos **3936 udov** več kakor lani in **1450 udov** več kakor predlanskem. Po posameznih škofijah je število sledeče:

1. Goriška nadškofija	8697 (+ 98)	udov
2. Krška škofija	6565 (+ 357)	„
3. Lavantinska škofija	25408 (+ 1637)	„
4. Ljubljanski škofija	31313 (+ 1726)	„
5. Tržaško-koper. škofija	4268 (+ 227)	„
6. Sekovska škofija	556 (+ 42)	„
7. Somboteljska škofija	346 (+ 5)	„
8. Zagrebška škofija	446 (+ 33)	„
9. Senjska škofija	193 (+ 13)	„
10. Poreška škofija	132 (+ 4)	„
11. Djakovska škofija	66 (+ 1)	„
12. Bosna	229 (+ 3)	„
13. Videmska nadškofija	183 (+ 2)	„
14. Razni kraji	420 (+ 121)	„
15. Amerikanci	982 (+ 74)	„
16. Afrika in Azija	242 (+ 33)	„
Skupaj	80046 (+ 3936)	udov.

Pregled nam torej kaže, da je najlepše napredovala ljubljanska škofija, ki ponosno stopa vsem drugim na čelu, ter ima letos 1726 udov več. Gledé napredka za njo ne zaostaja skoro nič dična lavantinska škofija, v kateri je 1637 udov več. Lepo se je postavila tudi naša krška škofija, kjer smo vkljub tako težavnim razmeram vendar častno napredovali za 356 udov. Lep napredek kaže tudi tržaško-koperska škofija, kjer je 227 udov več, in goriška, kjer so napredovali za 98 udov. Dobro so se postavili rodni bratje onkraj „velike luže“. Amerika šteje 74, Afrika in Azija 33 udov več. Po drugih krajih je ostalo razmerje nekako enako, oziroma je neznatno nazadovalo.

Mohorjanom bodi geslo tudi zana-prej: Ne nazaj in navzdol, marveč

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
" Sandomingo . . .	270—	290—
" Java . . .	260—	280—
" Portorico . . .	270—	290—
" Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86-50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolji v sodu . . .	34—	—
" zaboju . . .	11-60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
" kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10-60	12-20
" drobne . . .	10—	11-20
Turšica nova . . .	12-80	14-40
" za hrano . . .	12-40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30-20	št. 1 K 29-60	št. 2 K 29-20
" 3 " 28-60	" 4 " 28—	" 5 " 27-60
št. 6 K 27—		

Harmonij

v dobrem stanu se odda za okroglih 200 K. Kje? — pove upravništvo.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Milsveče prve in druge vrste, mreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojskih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

BRIVNICA

Anton Pucelj
priporoča svojo
brivnico v Gorici
na Travniku, in
brivsko podružnico
v ulici Tre Rê, 16.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 polmesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2.

Sprejema članke z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtnih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

ZAHVALA.

Ob smrti mojega nepozabnega soproga mi je došlo od vseh strani toliko dokazov prijaznega sočutja, da čutim v polrtem srcu iskreno dolžnost, izreči tem potem svojo globoko zahvalo vsakomur, ki se je v dneh moje najhujše bolečine dobrohotno spominjal ljubljene pokojnika in moje žalosti.

Iskrena zahvala č. duhovščini celega okraja, domačemu občinskemu zastopu, ki se je korporativno udeležil pogrebnega sprevoda ter poklonil venec, cestnemu odboru za udeležbo in venec, c. kr. uradništvu, na čelu mu g. okrajni sodnik, in vsemu javnemu služabništvu, sl. učiteljsstvu, slavni »Čitalnici« za korporativno udeležbo z zastavo, slavnemu pevskemu zboru pod vodstvom g. naduč. Bratine za gniljivo petje pred hišo, cerkvijo in ob odprtem grobu, orožništvu, veteranom, odposlancem ostalih občin okraja itd., sploh vsem udeležnikom ogromnega sprevoda in vsem onim, ki so na kakoršenkoli način sočustvovali z menoj ali povečali tužno slovesnost. — Bog plačaj vsem za toliko tolažbo v najbridkejših trenutkih mojega življenja. Hvala, hvala!

Terezija vdova Jonko.

V Borcu, dne 28. avgusta 1902.

Pri Velodromu

Goriško pivo

na prodaj po 16 kr. liter.

Štiri učenke

sprejme se na stanovanje in hrano. Kje? — pove upravništvo „Gorice“.

Išče

kovaškega pomagača.

Kdo? Pove upravništvo.

Blag. gosp. **Gabrijel Piccoli,** lekar, dvorni založnik Nj. svet. papeža v Ljubljani.

Po trujem sprejem ste klenic Vaše tinkture s želoec, katero moram najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna inkuhjoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture sa želoec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želoec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.

Karol grof Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marianic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem npravnistvu.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Št. 13519.

Razpis dražbe.

Dne 1. septembra t. l. ob 11. uri predpoludne vrši se pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici javna zmanjševalna dražba s pismenimi ponudbami za oddajo gradbe dovoznih cest k postajam vipavske železnice v Prvačini in Dornbergu, od kojih poslednja je vže deloma izdelana; ta dela so cenjena na skupni znesek 5379 K 50 v. Nadalje se odda po istem potu gradba dovoznih cest v Batujah, Kamnjah, Sv. Križu-Cesti in Ajdovščini, cenjena na skupni znesek 3967 K 80 v.

Določne dobro zapečateni z 1 K kolekovane ponudbe z jamčevino v znesku 270 K ozir. 200 K se morajo vložiti najkasneje na dan dražbe do 10. ure predpoludne pri c. kr. okrajnem glavarstvu, kjer je tudi na vpogled tehnični sestavek in stavbeni pogoji.

Eventualna razjasnila o omenjenih delih daje v stavbenem oddelku c. kr. glavarstva v Gorici do dražbe za to odrejeni c. kr. stavbeni uradnik.

C. kr. okrajno glavarstvo ni zavezano sprejeti najnižje ponudbe, temveč si pridržuje pravico, da izbere podvzetnika; zato se bodo držale vse določne jamčevine, dokler se ne bodo dela oddala.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Gorica, 28. avgusta 1902.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gospodski ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajce, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovrtniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštnine prosti.